



AF

K. AUG. TAVASTSTJERNA

— x —

HELSINGFORS

P. H. BEIJER

1883

FÖR HÖRGENS

DIKTER

K. AUG. TAVASTSTRÖM

Helsingfors  
Finska Litteratur-Sällskapets tryckeri  
1883

Innehåll.

FÖR MORGONBRIS



## Innehåll.

---

<i>För morgonbris!</i> . . . . .	Sid. IX.
----------------------------------	----------

### I. INTERIÖRER.

Bröllopsmorgon . . . . .	3.
I kupén . . . . .	8.
Ångbåtsinteriör . . . . .	12.
Skarfärd . . . . .	14.
Serenad . . . . .	19.
Musik på Alppaviljongen . . . . .	22.
I Eremitaget . . . . .	24.
Framför Canovas Paris . . . . .	28.
Bal . . . . .	29.
Tjuguettåringen . . . . .	32.
Bouppteckning . . . . .	33.
Brudbrådska . . . . .	36.
Gatscen efter naturen . . . . .	38.
Ensam . . . . .	40.
Sällskapslif . . . . .	41.
Nervositet . . . . .	44.
Åldringen . . . . .	46.
Middagsbröllop . . . . .	47.
I Mentone . . . . .	50.
Vid Imatra . . . . .	55.
Teaterbesökare . . . . .	58.

## II. UNGA TANKAR.

Sommarfest . . . . .	63.
Stundens stämning . . . . .	65.
Dvergen . . . . .	67.
Höstis . . . . .	68.
Vattenbläddror . . . . .	69.
Arfvedel . . . . .	70.
Försoningsgård . . . . .	72.
Ungdomsvishet . . . . .	75.
Väderil . . . . .	76.
Ledfyr . . . . .	77.
Min vildros . . . . .	78.
Ögönblicksfotografier . . . . .	80.
Prinsessan i det sofvande slottet . . . . .	82.
Ett qvarglömdt ax . . . . .	84.
Iskristallen . . . . .	86.
Aprilblomster . . . . .	87.
Skymning i templet . . . . .	88.
Vid strandbrädden . . . . .	90.
Dikthäftet på salongsbordet . . . . .	92.
Dikthäftet på arbetsbordet . . . . .	93.
Sved . . . . .	94.
Indisk saga . . . . .	95.
Flugsurr . . . . .	97.
Välmening . . . . .	98.

## III. SKÄRGÅRDSMINNEN.

Skärgårdsgästen . . . . .	103.
Rorsmannen . . . . .	105.
Vestersund . . . . .	108.
Morgonbad . . . . .	111.

	Sid.
Turisten . . . . .	113.
Stormen sjunger . . . . .	115.
Skärgårdsfarväl . . . . .	118.
Hägring . . . . .	121.
När fjärden i månsken ligger . . . . .	124.
Novemberstorm . . . . .	127.

#### IV. FRAGMENT AF EN KÄRLEKSDRÖM.

I skäraste morgongryning. . . . .	132.
1. Från södern en sägen jag hörde . . . . .	133.
2. Vi möttes, vi stannade, bytte en blick . . . . .	135.
3. Vid min bok jag satt och drömde . . . . .	136.
4. Jag söker att binda tillsamman. . . . .	138.
5. Bäst man talade om kärlek . . . . .	139.
6. Det var en luft, som var sommarblid . . . . .	140.
7. Du har väft mig af qvällens fågring . . . . .	141.
8. Vissnade blomma, du bleka . . . . .	143.
9. Och kunde en stråle jag fånga . . . . .	144.
10. En söderns höstdag låg öfver fjällar . . . . .	145.
11. Nog är du då rädd för att hyllas . . . . .	147.
12. Jag eger ej rätt att fordra . . . . .	148.
13. Du anar mångt och tvekar . . . . .	149.
14. Här sitter jag sent i natten . . . . .	150.
15. Vill du ej gerna sluta . . . . .	151.
16. I ensamma helgdagsstunder . . . . .	152.
17. Dag efter dag . . . . .	153.
18. Du kunde ej nånsin fatta . . . . .	154.
19. Den gråaste eftermiddag . . . . .	155.
20. Tag vingar, du fina . . . . .	156.
21. Förtonande, veka röster . . . . .	157.
22. Hvilken form vår kärlek tar omsider . . . . .	158.

	Sid.
23. De komma, de fula tankar . . . . .	159.
24. Men alla de fula tankar . . . . .	160.
25. Och bar du en dubbelt högre . . . . .	161.
26. Om jag blott drömde, att du har sett . . . . .	162.
27. Du möter ej gerna blicken . . . . .	163.
28. Jag hade min tanke vaggat . . . . .	164.
29. Trött vid all världen . . . . .	165.
30. Nog anar du, hur jag sirat . . . . .	167.
31. Nu vill jag glömma att du bröt . . . . .	168.
32. Och när du har vaggat mitt hjerta in . . . . .	169.
33. Tror ej orden, tror ej blicken . . . . .	170.
34. Det har händt hvar gång jag besökt dig . . . . .	171.
35. Jag ville föra en finhylt hand . . . . .	173.
36. Jag kunde dig aldrig fatta . . . . .	174.
37. Tätt invid din sida, du blonda mö . . . . .	176.
38. Tro ej, att likt tusen andra . . . . .	177.
39. Föll ej under edert samtal . . . . .	178.
40. Och världen är stor, och världen är vid . . . . .	179.
41. Jag bjuder ej ut min åder . . . . .	180.
42. Förgäfves var det jag ville fånga . . . . .	181.
43. Det är så godt att du aldrig . . . . .	182.
44. Du var mig mera nära . . . . .	183.
45. Om dina vänner försäkrat . . . . .	184.
46. Det är bra sällan vi mötas nu mer . . . . .	185.
47. När qvällen kring fjerran skogar . . . . .	186.
48. Kom icke för nära till tjärnens brädd . . . . .	187.
49. Det felades mera ej mycket . . . . .	189.
50. Långsamt som qvällskyn mister sin purpur . . . . .	191.



## *För morgonbris!*

*Sol i luften emellan sky,  
som har regn att bebåda,  
och en sjungande liten by,  
som gör toppen till våda.*

*Så jag seglat i unga år;  
brisen sjöng uti tågen,  
regnskyn fälde en tungsint tår,  
men jag log uti hågen.*

*Brisen hvisslade mod på nytt,  
mod att verka och lefva,  
och när skyn ifrån fästet flytt,  
slapp min topp jag att refva.*

*Kom och följ, om du så har lust,  
följ mig ut öfver fjärden,  
stå med brisen min egen dust,  
se som jag uppå verlden!*

*Har du hjerta och har du mod,  
är det härligt att trotsa,  
skönt att känna sin unga blod  
svalla utan att låtsa!*

*Skönt att våga bland grund och skär  
kosan spejande styra,  
skönt när vågen med skumtopp der  
öfver bogen vill yra!*

*Sol i luften emellan sky,  
som har regn att bebåda  
och en sjungande liten by,  
som gör toppen till våda.*

*Helsingfors, 9 september 1883.*

---

# I

## INTERIÖRER

# INTERIOR

## Bröllopsmorgon.

Det leker lifsvarmt solsken  
på blomrabatter,  
och alla kalkar sluta  
små perleskatter.

Från hvita väggar kastad  
är värmen dubbel,  
och sjelfva springbrunn sparar  
kristalliskt bubbel.

På gången bränner sanden  
trots morgontinna,  
men inga mjuka fotsteg  
kan man förnimma.

Skall, gammal vana trogen,  
en sko ej trycka  
små, nätta spår i sanden,  
en hand ej rycka

som alltid förr ett ogräs  
ur blomsterbingen?  
— Nej, allt är tyst och stilla,  
det kommer ingen.

Liksom i stum förbidan  
stå tusen knoppar,  
omorgnad går en sefir  
i björketoppar.

Den lyfter lätt på tunga  
damastgardiner,  
så solen i ett sofrum  
förvånad skiner.

Längs mattor flyter ljudlöst  
en flod af strålar,  
och fläkten bär en helsning  
från blomsterskålar.

Omkring alkoven tumlar  
helt oförväget  
en flugsvärm, utan aning  
om sjelfva läget.

En humla brummar högljudt  
på fångenskapen,

der hon totalt har tappat  
instinktens vapen.

Mot ena fönsterhalfvan  
hon vreden tömmer, —  
att andra halfvan öppnats,  
vår fånge glömmer.

Mer djerf än alla andra  
arbetar nu sig  
en oförvägen vindflägt,  
en nektarrusig,

emellan draperier  
och brysselspetsar,  
tills öfver tvenne pannor  
han luftigt kretsar.

Han bär från blomsterskaror,  
som törstigt brinna,  
ett bud till deras drottning  
och vårdarinna.

Men fåfängt han sin vällukt  
kring kudden tömmer;  
hon har en annan lustgård,  
den hjertat gömmer.

På fulla, friska läppar  
än minnet leker  
af sista, ljufva kyssen,  
och ler och smeker.

I tvenne varma armar  
förglömmes mycket,  
när bröllopsnatten diktar  
det gamla stycket.

Och gripen utaf andakt  
står tveksam flägten,  
naturens unga härold  
i morgonväkten,

och går så ut tillbaka  
till blomsterskara  
att tälja om det sedda,  
det underbara.

Då går det som en hviskning  
i blad och knoppar,  
och daggens perla sakta  
från kalken droppar,

och stum förbidan brytes,  
och allting lefver,



och morgonsolen gullnät  
i lunden väfver,

och stundens lifslust fångar  
fontänens perla,  
och blomrabatten rensar  
en sädesärla.

Men mellan tvenne tunga  
damastgardiner  
le sprittande i solljus  
små amoriner.

## I kupén.

Lilla handen full af grace,  
mjuk som sammet,  
torkar från gediget glas  
lätta dammet.

Hon vill se hur nejden yr  
omkring trainen,  
vy på vy, som genast flyr  
ifrån scenen.

Mjuk ressort i första klass  
henne gungar  
öfver broar, genom pass,  
skog och dungar.

Det är nytt, att nu igen  
luta sakta  
i en soffa, och från den  
blott betrakta.

Det är nytt att känna rök  
af havanna,  
vifta bort den på försök  
från sin panna.

Det är skönt att lemna alt,  
alt det gamla  
och att intryck hundrafalt  
friska samla.

Det är skönt att vara rik,  
ega vänner,  
veta att kupéns publik  
henne känner.

Veta, att om blott hon ler  
kan hon alla,  
alla herrar, som hon ser,  
trygt befalla.

Det är skönt, ja — men ändå  
ej tillräckligt,  
gamla minnen tränga på  
så förskräckligt.

Nästan på hvarann' station  
— det är löjligt —

är det just som såge hon  
ett omöjligt.

Det är som en skymt af en  
hatt och panna,  
— omedvetet börjar ren  
tanken stanna,

stanna vid en qväll, en glad,  
der i staden,  
— efter dans och maskerad  
serenaden.

Och en liten finhylt hand  
plockar häftigt  
loen af ett sidenband,  
så beskäftigt.

Hon vill se hur nejden yr  
omkring trainen,  
vy på vy, som genast flyr  
ifrån scenen.

Genom rutan blicken far  
öfver nejden,  
huru ödsligt allting var  
såg dock ej den.

— Men en enda melodi  
jublar trakten,  
och vagongen faller i  
kända takten.

## Ångbåtsinteriör.

Det är natt på ångbåtsdäcket,  
natt i hytter och salonger,  
dofva bullret af pistonger  
bryter lugnet blott. Mot recket  
står i oilskin lotsen lutad,  
sätter kursen rätt i strecket.

Hamnens lyktor sända bleka  
afskedsglimtar öfver vågen,  
hemlandsvindar uti tågen  
draga suckar, sällsamt veka,  
och i fåran efter ångarn  
halft förstämnda strålar leka.

I salongen ensam lampa  
kastar sken på sammetskuddar,  
och vid portierer snuddar  
strålen ifrån väggfast krampa  
ned till mattan framför hytten,  
der de minsta fötter trampa.

Nyss en hand på dörren gläntat,  
tvenne stora, tårefyllda  
ögon mönstrat det förgyllda  
väggpanelet, som de väntat  
någon sällsam tröst att finna  
i den gåtskrift skuggan präntat.

Skuggan har ej tröst att gifva,  
och på vaxduksmattan skrider  
unga damen fram och vrider  
dörren upp, — så får den blifva.  
Hon vill upp i fria luften  
för att sorgsna sinnet lifva.

Det är natt på ångbåtsdäcket,  
fuktig natt med kylig dimma,  
hamnens skepp som skuggor simma  
dem förbi. Som förr mot recket  
står i oilskin lotsen lutad,  
sätter kursen rätt i strecket.

Hamnens lyktor sända bleka  
afskedsglimtar öfver vågen,  
hemlandsvindar uti tågen  
draga suckar, sällsamt veka,  
och i fåran efter ångarn  
halft förstämnda strålar leka.

## Skarfärd.

Vårsolens första strimma  
 sprang uti tidig timma  
 bjert öfver skogens toppar,  
 stänkande kring sig droppar,  
 skälfvande purpurfärg.  
 Drifvan, af kölden bunden,  
 sträckte i morgonstunden  
 golfvet det hvita, släta,  
 långt, som en blick kan mäta,  
 bort öfver dal och berg.

Svept i sin räfskinskappa  
 manar från farstutrappa  
 sällskapets främsta prydnad  
 skaran till skick och lydnad,  
 innan man drar åstad.  
 Kaffet är med och brödet,  
 vattnet — det fås af snö det!  
 Korgen med apelsiner?  
 Se, huru gult det skiner —  
 Sylt då, och limonad?



Färden är redan ordnad,  
skaran tillräckligt mornad,  
ut öfver åkerbranten  
pekar den lilla vanten,  
lydigt man följer den.  
Der bakom berget gör hon  
säkert en bugt, så för hon  
kosan bland stock och stenar,  
tills under tunga grenar  
viken vi se igen.

Här är det vinden gungar  
sorglös i rika dungar,  
när under sommardagen  
drömmande hon i hagen  
söker en smula ro;  
här är det som de unga  
tankarna blifva tunga,  
när hon i månskensqvällen  
söker på gamla ställen  
barndomens svunna tro.

Gömdes ej förr i barken  
högt öfver mjuka marken,  
ömt vid en annans bunden  
der uti näfvergrunden,  
hennes initial?

Fick ej med mycken möda  
 handen, den ansträngdt röda,  
 sedan ur barken plånadt  
 märket, som länge hånat  
 stummaste hjertequal?

Ser hon väl ut att gömma  
 minnen, som ännu ömma,  
 hon, som är vår värdinna,  
 hon, som kan le och finna  
 nöjen af tusen slag?

Hon, som i branta backen  
 lätt, med en knyck på nacken,  
 gäckar hvart ord om fara,  
 hon, som är helsa bara,  
 ungdom och vårlig dag?

Hvad — ska' vi redan rasta?  
 Solen har börjat kasta  
 blickar, som alt för heta  
 varmare blommor leta  
 än dem en drifva bär.

— Gå vi ej fram till dungen?  
 Såg du! — med ens hur tvungen  
 blicken sitt löje glömde,  
 huru en bön den gömde  
 ängslig som hjertats är.

Nej, låt oss stanna alla!  
— Hvad är det vi befalla:  
sylter och apelsiner,  
slipade karaffiner,  
skummande limonad?  
Kaffet är färdigt genast,  
stämningen bra, allenast  
någon ibland oss ville  
visa en smula snille  
uti en glad tirad!

— „Skål då för vår värdinna,  
lefve hvar sådan qvinna,  
lefve det friska, unga,  
bort med det dufna, tunga,  
bort ifrån hvarje håg!  
Måtte på hennes kinder  
glädjen, som ingen binder,  
fängslas i rosor rika,  
yppas i ord, som lika  
värma båd' hög och låg!“

Rundt kring den kala tufvan  
skimrar i glasen drufvan;  
handen hon sakta sänker,  
fattar ett glas, som blänker,  
när det till läppen når.

Kunde ej rätt hon akta?  
skälfde då läppen sakta,  
efter till klädningsfållen  
droppade hel och hållen  
skimrande klar en tår?

---

## Serenad.

Trots tätaste galler  
af lummiga grenar  
på kalkade stenar  
en månstråle faller.

Fantastiska mönster  
längs muren han spinner,  
han sväfvar, han hinner  
ett halföppet fönster.

På bländhvita kuddar  
han smyger och smeker,  
förtroligt han leker  
bland spetsar och uddar.

Här häfves helt sakta  
den varmaste bölja,  
som skatter fått dölja  
och skatterna vakta.

Hvad dagen har tvungit  
i djupet att vaka,  
i drömmar tillbaka  
har midnatten sjungit.

Och synerna sväfva  
så luftiga, lätta,  
som skalder berätta  
och drömmarna väfva.

Då sträckes den drömde  
ett armpar till möte,  
som re'n i hans sköte  
hon sorgerna glömde,

som re'n till hvarandra  
dem kärleken burit,  
som redan de svurit  
tillsamman att vandra.

Kring månen i ringar  
går luftig en dimma,  
och skuggorna simma  
på ljudlösa vingar.

Då hör man dem smeka,  
de flöjtlika ljuden,

som näktergalsbruden  
till ömhet beveka,

och skälvande kårar  
en vindfläkt i toppar,  
som fälla ur knoppar  
små dallrande tårar.

Den ljufvaste saga  
de tonerna gömma,  
när smältande ömma  
kring bädden de draga,

kring bädden, der strålar  
längs kuddarna smyga  
och drömmen den blyga  
lycksalighet målar.

## Musik på Alppaviljongen.

Musik på Alppaviljongen,  
 musik och vårsol och fröjd!  
 Här lyfta punschen och sången  
 vår håg mot leende höjd.

Här spelar gardesorkester,  
 här gnälla fritt positiv,  
 här höjas inga protester  
 mot vår och ungdom och lif.

Här glömmet stadsprincipalen  
 sin hufvudbok och pulpet  
 och blundar snält vid pokalen  
 för läkarns stränga diet.

Der ha' vi bålen och glasen,  
 slå i dem, slå Ganymed!  
 — Nå, ge nu tonen åt basen  
 och lyfta pinnen och led!



Då vridas täckaste nackar,  
då flyttas ljus parasoll,  
då trampa takten små klackar  
der under näpnaste fäll.

Och i en vårluft som lefver  
förklingar sång efter sång,  
och som belöning den kräfver  
dacapo, gång efter gång.

Långt bakom träden går viken  
mot strand i sprittande dans  
och sjunger sista repliken  
i vår och solljus och glans.

## I Eremitaget.

I kejsarstadens buller  
och barbari  
vi söka upp en fristad  
för harmoni.

Vi dra' oss skygt tillbaka  
från skryt och prål  
att njuta sjelfva perlan  
i nöjets skål.

Der telamoner bära  
en arkitrav,  
vi stanna med vår hyrvagn  
och stiga af.

Der öppnas dubbeldörrar  
som af sig sjelf,  
och fjerran domnar bruset  
af lifvets elf.

Som förr graniten gömmer  
förtrolladt slott,  
der lyser guld och silfver  
och skönhet blott.

Porfyirkolonner pryda  
en vestibyl  
med ädla ornament  
i grekisk styl.

Längs marmortrappor vimlar  
en annan slägt  
än den, som trängs derute  
i smutsen fräckt.

Här talar grekisk renhet  
ur hvar detalj,  
och timmar sjunka ljudlöst  
i tidens svalg.

Här vakta gråhårsmänner  
i guldbrokad  
en verld af parisk marmor  
bak kolonnad.

Här är det diletanten  
lär inse rätt,

hvad konstens koryféer  
åt verlden gett.

Här finnes Dyck och Rubens  
och Titian,  
Canova vet att skapa  
och vet slå an.

Och dämpadt eka stegen  
på mosaik,  
det hvilar som en andakt  
på all publik.

Vi hamna skönhetsdruckna  
i galleri,  
der man gjort en Diana  
af du Barry.

Spotsk är hon, jagtgudinnan,  
spotsk som en man,  
— man glömmet klandra, när man  
beundra kan.

Och eftermiddag skymmer  
i konstens hem,  
och skuggan växer långsamt  
kring marmorlem,

och dukarna på väggen  
förtona då  
uti en oviss skymning,  
en dunkelgrå;

och med en verld af tankar  
så rena som  
den marmor, hvilken väckt dem,  
vi vända om.

## Framför Canovas Paris.

Kom hit sylfid uti trång korsett!  
Kom hit och se hur hans bröst är bredt,  
der vore härligt att hvila —  
der vore mera än hus och hem,  
när redan kraften i marmorlem  
kan tvinga blodet att ila!

Kom hit sylfid uti trång korsett!  
— Är det för ro skull gudinnor gett  
åt honom rätten att dömma?  
— Är det för ro skull Helena gaf  
i natten ut sig på stormigt haf  
för att vid detta få drömma?

Du böjer smånätt ditt hufvud ned  
och visar näpet, att du är led  
vid all den kraft jag berömmar;  
men inom fängslande stålkorsett  
blir det så underligt trångt och hett,  
ju mer din tanke du gömmer.

## Bal.

Der spridde tusende matta lågor  
sitt dunkla sken genom slipadt glas,  
der föll en yppig guirland i vågor,  
och dofter stego från Sèvres vas.

Ifrån estraden med blommor smyckad  
flöt blomsterspråk till förtjust publik,  
en hvar fann festen i allo lyckad  
och dekoreringen magnifik.

Der skänkte dansen sitt yra nöje,  
der sken juvel ifrån bländhvit hals,  
och lefnadsvishetens matta löje  
man log vid toner af strausservals.

Bäst blicken skötte med glöd kurtisen,  
bäst gesten eldig en ömhet bar,  
man kände djupt i sitt inre isen,  
och gaf så plötsligt ett tankspridt svar.

Men i en vrå af den vida salen  
ett ensamt par utaf pausen njöt,  
halft undanskymda af pedestalen,  
som gasens strålfod i skugga bröt.

Med kind, som ännu af dansen glödde,  
med barm, som häfdes, och blick, som brann,  
hon lätt sitt hufvud mot handen stödde  
och hvad hon kände, det kände han.

Men uti luften låg en beklämning,  
som tryckte tungt på hans unga bröst,  
det var en fläkt utaf balens stämning,  
som gjorde våren till kulen höst.

De varma ord, som på läppen lågo,  
de tvungos stumma att stanna der,  
och när de två på hvarandra sågo,  
låg det i blicken ett tyst besvär.

En fläkt af flärd, som de bägge skydde,  
af tom förställning dem bägge slog,  
och därför ögat så illa tydde  
den varma vår, som på djupet log.

Och därför tigande handen dröjde  
så kallt i handen den fordom tryckt,



och därför, var det som sucken röjde,  
hvad blicken endast bekände skygt.

Men öfver golfvet i jubeltakter  
flög flärden yr under glam och skämt,  
sen alla ungdomens blyga makter  
man bort från sorlande salen skrämt.

Och der var ungdom, och der var nöje,  
och bara armar och bländhvit hals,  
och lefnadsvishetens matta löje  
man log vid toner af strausservals.

## Tjuguetårningen.

Han närde engång djerf en blodig dröm  
om ryktets lager ifrån krigets tegar,  
om massors jubel, efterverlds beröm,  
som fjortonårig hjeltehjerna plägar.

Napoleon den store var hans man,  
så kunde blott en annan planer hvälfva;  
och denne andre väldige var han,  
hvars kraft en fantasiverld kom att skälfva.

Han slog sitt läger upp på hemmets brits  
och föll i sömn vid stolta segerplaner:  
i morgon gälde det ett Austerlitz  
och drömmens genier buro bardisaner.

I alla skiften stod hans lycka bi,  
det var ett härligt lif, — men tiden strödde  
en liten smula kyligt allvar i,  
som åter kyligare tankar födde.

Nu är vår hjelte fosterlandets värn,  
men önskar slut den tunga värnepligten,  
se'n ett års allvar uti en kasern  
har slitit skimret af den gamla dikten.

## Bouppteckning.

Det är en grupp kring en chiffonier,  
 en grupp, som sörjer en afliden kär;  
 två unga flickor och så en man,  
 de bära krusflor såväl som han.

En glödhög falnar i en kamin,  
 två ljus af hvitaste stearin  
 belysning kasta på öppnad klaff  
 kring smycken, nipper och perlagraff.

Dem har hon burit i lifvet, hon,  
 som tidigt gick öfver andebron,  
 som kunnat älska och kunnat nå  
 sin tysta storhet i hemmets vrå.

När hon föll undan, så bröts en man,  
 han bröts som styrkan blott brytas kan;  
 en månad gått, sedan han också  
 fått öfver bron till den sörjda gå.

Nu är det granskning af stort och smått,  
nu draga barnen om boet lott,  
nu skingras frukten, som återstår  
af många mödor i långa år.

Bak gamla papper och instrument  
slår af en händelse upp på glänt  
en liten lönn dörr och visar dem  
det undangömdaste tankehem.

Man får i handen ett gult kuvert,  
man känner stilen och läser der  
ett namn, som burits i flydda dar  
af den, som se'n deras eget bar.

Det var ett glödande kärleksbref,  
som förr en svärmande yngling skref,  
när all den känsla han slöt och slöt  
sin dam i jublande metrar bröt.

Och öfver skrynklade arket satt  
i tankar sedan så mången natt  
en vek gestalt, som i tårar såg,  
hur hennes verld i det brefvet låg.

Man läste brefvet och man blef stum,  
hvar blick blef mera och mera skum,

i snyftning brusto två qvinnor ut;  
en man, han tårades en minut.

Så tog han alt, som de funno der,  
hvert litet papper, hvert tomt kuvert.  
Han tömde tankarnas helga hem  
och lade sakta på glöden dem.

## Brudbrådska.

Hastigt ilar nålen, trädes på igen,  
fäster stygn vid stygn,  
det är idel brådska, bröllopet skall stå  
inom några dygn.

Lampan kastar skenet öfver arbetsbord,  
der man rastlöst syr,  
klädningen är skuren, bitar fogas hop,  
hvar minut är dyr.

Brudens bägge systrar dela ljufligt värf,  
hjelpa till med flit,  
och för spegeln profvar kritiskt ögonkast  
splitterny habit.

Borta vid maskinen vefvar sömmerskan  
lifvets tunga hjul,  
brödet fordrar nattvak, nattvak fordrar kraft,  
färgar kinden gul.

Och i ansträngdt öga simmar stor en tår,  
ingen, ingen vet,  
att med den fördunstar livvets varma hopp,  
hjertats hemlighet.

Brudelakan fina sömmar tårögd hon,  
unga brud, åt dig,  
men broderad svepning, hånande och kall  
åt sitt hopp och sig.

## Gatscen efter naturen.

Emellan täta lönnar föll,  
 än flödande, än spard,  
 belysningen, som månen höll  
 på öde bulevard.

Der skuggan dunklast dolde sten  
 på tuktad trottoir,  
 der lönnens lummigaste gren  
 mest tät och bladrik var,

der stod mot stammen lutad tungt  
 i lumpor en gestalt,  
 hans yttre var ej längre ungt  
 hans öga slött och kallt.

Förfall bar hvarje anletsdrag  
 ett tydligt vitne om,  
 ett dunkelt om en bättre dag,  
 som mer ej återkom.



Och när jag kom i sakta mak  
och såg och gick förbi,  
ljöd genom lönnens rika tak  
en strof, en melodi.

En skara barn derinnanför  
i fruntimmerspension  
sin aftonandakt undangör  
såsom en ann' lektion.

Men bakom mig ett hjerta brast  
uti en snyftning ut —  
ett rop på hjälp ur nöd och last,  
en sista, ljus minut.

Jag vände om. Det låg en slant  
uti min hand på vakt,  
och karlen såg den skimra grant,  
men gick med stumt förakt.

---

## Ensam.

Tunga jernvägsvagnars rassel,  
 rop och helsningar och nickar,  
 bärare och kappsäckstrassel,  
 feberbrådska, kalla blickar.

Dragen med i strömmen följer  
 halft förvånad ensam flicka,  
 oron hon förgäfves döljer:  
 ingen skall mot henne nicka.

Ögat irrar kring och frågar,  
 vädjar stunt till närmsta grannar,  
 byltet hennes ängslan rågar,  
 i en knut förstämnd hon stannar.

Åter fattas hon och följer  
 med den mörka men'skofloden,  
 till dess vinternatten höljer  
 henne sjelf — och återstoden.

## Sällskapslif.

Den var så ovanligt hal i qväll  
danssalens glatta parkett,  
en Venus af gips stod kall på sitt ställ  
och gjorde sig lönlöst kokett.

Dracænor med tropiskt yppiga blad  
formerade en berså,  
längs andra väggen en vissnad rad  
halfåldriga satt och såg på.

Anförarns stämman manade just  
till svängande chaîne anglaise,  
trots fina tonen man märkte en lust  
att sluta en lång française.

Ur hvirfveln drog sig ett ensamt par  
till brickan i konstberså,  
de bytte ett ord ej, men sutto kvar  
och sågo i tankar på.

Det gick ej bättre på tumanhand  
och skämtet blef utan skratt,  
väl pröfvade tanken en lek ibland,  
men konstlad blef den och matt.

De andra kommo och det blef lif,  
man drack sina damer till,  
begynte ett samtal till tidsfördrif  
om frihet och Stuart Mill.

\* \* \*

Den var så ovanligt blank i qväll  
milsfjärden kring Degerö,  
och aftonen drog violett sin pell  
öfver drömmande sommarsjö.

På himmelen tände Venus först  
sitt silfrade, bleka bloss,  
bland stjernorna är hon stundom störst,  
hon tände sig högt öfver oss.

Och dubbelt mystisk i spegelvåg  
stod strändernas dunkla skog,  
och hvad man ej uppe som verklighet såg,  
det såg man i böljan nog.

I båten på fjärden man slutat ro,  
man vaggade viljelöst,  
man sökte att på sin stämning tro  
och talade vidt och pompöst.

Man klädde i ganska defekta ord  
det bästa, som stunden gaf,  
man kom öfverens om att intet på jord  
är skönt, som ett somnadt haf.

Så kom man till sig, och det blef lif,  
man drack sina damer till,  
begannte ett samtal till tidsfördrif  
om frihet och Stuart Mill.

## Nervositet.

Han vandrar den gamla vägen,  
den ofta tillsamman de gått,  
som alltid för luftsprång benägen  
går tanken i drömmande blått.

Den manar ur skrofliga stenar  
ett eko af spänstiga steg,  
vid lönnarnes kalaste grenar  
ett minne af grönska den veg.

Till tomrummet här vid hans sida  
den trollar en välkänd gestalt,  
på läpparna leker det blida  
smålöjet så underligt kallt.

Han vet att det löjet döljer,  
heroiskt och kvinligt ändå,  
densamma smärta, som följer  
hvar dröm, som i sär skall gå.

Han vet, att hon än ville trycka  
till skälfvande läpp och barm  
sin skimrande ungdoms lycka,  
— då blossar den upp hans harm.

Han tager kring brännande pannan  
med vrede ett häftigt tag:  
Nej! Hon är som hvar och en annan,  
alldaglig och flack och svag!

Han känner det innehållslösa  
i sin gamla, utslitna fras, —  
så tar han på alt det nervösa  
med första bekanta ett glas.

## Åldringen.

Hvilken vacker grupp derborta:  
 gråsprängd ädling egnar grannen,  
 unga skönheten sin hyllning;  
 hvarje svartsjuk, ful beskyllning  
 halkar slö från gentlemannen.

Öfver lindrigt glesnad hjessa  
 ligger lugnet majestätiskt;  
 segraren i livvets strider  
 minnes flydda ungdomstider,  
 och hans tal blir helt patetiskt.

Sjuttonåra skönhet lyssnar  
 smickersjuk till läckra glosor,  
 medan elden ur hans öga  
 lockar rodnaden i höga  
 purpurröda, varma rosor.

Femtiåring, rik och älskvärd,  
 bjuder på ett hem som ingen,  
 enklingsorgen, nyss så bitter,  
 flyr vid ögonsmek och glitter  
 från den fjerde giljar-ringen.



## Middagsbröllop.

Ligger halft mot svällande ryggstöd lutad  
söndagsbarnet, rike bankirens fru;  
bröllopsmiddag, sedan en timma slutad,  
lemnad dvala, tyngande alt ännu.

Rundt kring salen, spridda i kotterier,  
bröllopgäster läpja ur fint porslin  
kallnad mokka, under det melodier  
perla fram likt skum på champagnevin.

Lätta dunster doftande blå havanna  
draga ljudlöst hän genom festgemak,  
fantasier bindas vid dem och stanna  
kring festonen uppe i siradt tak.

Der en Bachus, målad i varma färger,  
famslar rusig efter en vek gestalt,  
der en ranka tvenne satyrer snärjer  
på en bakgrund, smältande varm, som alt.

Söndagsbarnet, aderton vårar hunnet,  
räckt bankiren handen till livvets fest,  
gårdagsbarnet, ännu ej helt försvunnet,  
leker bröllop en gång med verklig prest.

Unga bruden, lutad i sammetsemma,  
viftar takt till trånande melodi;  
sista qvällen hon har att vara hemma  
skymmer öfver gästernas apati.

Virtuosen borta vid pianinot  
bryter plötsligt tonernas perlband af,  
slutackordet dröjer af andantinot  
qvar i luften, mättad af doft och qvaf.

Gasen tändes; perlande ädel fradga  
gjuter lif i gester och uttryckssätt,  
blicken vinner djerfhets och mera stadga,  
tonen stiger, man är ej längre mätt.

Frasar siden bort öfver bonad tilja,  
smeka blickar formen på troget tyg;  
unga bruden sänder emot sin vilja  
ögonkast, som blotta en eld i smyg.

Tätt vid henne, vårdslös och mer än ledig,  
får en yngling smekande, gunstig blick.

Orden flöda, tanken är mer ej redig,  
unga bruden glömmer sitt verldsdamsskick.

Just då nalkas leende brudgum åter,  
bjuder bruden finaste klädesärm;  
Hymen sjelf ett lekande barn förlåter,  
tar offentligt henne i sitt beskärm.

## I Mentone.

I Mentone hviska väna vindar,  
gunga kronor evigt sommargröna,  
Medelhaf i middagsglans förblindar  
matta ögat, som det bort belöna.

Fot för fot längs hufvudpromenaden  
skrider fram en vagn med kuddar bräddad;  
det är så som sjuklingen vill ha' den —  
bredvid henne sköterskan är bäddad.

Marmorblekhet öfver läpp och äne,  
marmorrenhet öfver unga dragen,  
sjelf förgängelsen ej vanstält henne,  
döden dröjer slå, han är betagen.

Hvem hon är, vet ej man i salongen,  
veckotal hon mellan tre och fyra  
visat sig som nu på hufvudgången  
i en vagn, som — ja, som står att hyra.

Hennes ungdom, hennes marmorblekhet, hennes sjukdom, sätt att bära denna, och ett älskligt drag af qvinlig vekhet öka det intresse man måst känna.

Hvad hon lider af? — Det vet ju ingen, läkarn sjelf står svarslös när det frågas; ett man vet: det kom med vigselringen, och det slutar, när ens lifsmått rågas.

Hon är ensam, vet man, baronessa, svensk grefvinna, eller något dylikt, utur kusken kan man intet pressa, sköterskan bemöter alt för kyligt.

Läkarn då? Han går der alla dagar — Helt betänksamt skakar han sin hjessa med en min, som öppet nog beklagar att han känner intet mer än dessa.

Dock en dag han nämnde på terassen styft ett utländskt namn för sina vänner; — egendomligt — vattenkalebassen fälde herren der, som ingen känner.

Först i dag från Genua med trainen kom han hit att gästa i Mentone,

hela förmidda'n i kors med benen  
satt han, läsande sin Cicerone.

\* \* \*

Det är klockan mellan tre och fyra,  
promenaden ren af vagnar vimlar  
och derborta ser man hennes styra,  
dragen långsamt fram af tvenne skimlar.

Blek som alltid, trött som altför ofta,  
liknöjd hon sin blick på nejden hvilar,  
fåfängt alla söderns blommor dofta,  
fåfängt solen alt sitt guldregn silar.

Öfver läppen, fyllig i det sista,  
leker der ett smärtsamt litet löje,  
som hon nu för alltid skulle mista  
sista skuggan af ett svunnet nöje.

Kalla blickar fråga om och fråga,  
fråga hjertlöst hennes lefnads saga,  
tills en lyftad hatt, ett ögas låga  
öfver bleka kinder rosor jaga.

Sjuklingen, som ingen menska känner  
ger en nick åt främlingen derborta,

uppå läppen fins ett ord, som bränner,  
ingen hör det, kraften kom till korta.

Aldrig kom hon blekare tillbaka,  
aldrig blicken större ångest burit.  
Natten kom, och sköterskan fick vaka,  
aldrig smärtan djupare har skurit.

Telegrammer sändes, kommo, sändes,  
gråhårsmänner höllo råd om lifvet,  
och när Medelhafvets vårsol tändes,  
slöt ett hjerta klappa öfvergifvet.

\* \* \*

Om en vecka drog ett tåg ur staden,  
litet var det, sorgklädt midt i grönskan;  
närmast liket följde i paraden  
enklingen, som vunnit än en önskan.

Ritualen rabblades af presten,  
mullen föll, såsom den borde falla,  
några blomsterkransar — och för resten  
alt hvad släkten gerna kan befalla.

Tåget skingrades, och öfver kullen  
log Italiens vårligt blåa himmel;

masken gick till arbete i mullen,  
 människan till hvardagslivets vimmel. —

Men en främling plockar der helt när  
 en af livets kalla eterneller.  
 Pappret, som den blomman se'n fått bära,  
 är den bästa af hans aqvareller.



## Vid Imatra.

I midsommarnätternas skugga  
vi lägga oss sakta på strand,  
der Imatras tårar dugga  
omkring kataraktens rand.

Vi lägga oss ned att höra,  
hur Saimas störtade våg  
med stormande sagor kan störa  
ur domningen drömmarens håg.

Det är en saga, som rister  
granitens hjerta af sten,  
och lady'n i tårar brister  
och tungsint blir hvar och en.

Ur evigt skummande svallet  
det talar en sällsam röst,  
den lockar och drar emot fallet  
och ekar i hvarje bröst.

I tonfall, gripande djupa,  
vår ytlighet hånar den,  
från dånande ättestupa  
den sjunger om lidelsen.

Den sjunger om splittrade hällar,  
om sjudande afgrunds schakt,  
när sommarens mildaste qvällar  
sin frid öfver nejden lagt.

Idyllen i våra sinnen  
sköljs bort af en stigande kam,  
och alla stormiga minnen  
högt jublande störta fram.

Gå då ej närmre till branten,  
tag stödet man bjuder dig mot,  
som handen i silkesvanten,  
så skälfter din lilla fot!

Det är ej så längesedan  
ett svärmande furstepar,  
hvars namn man har glömt nu redan,  
här uppe på branten var.

Venetianarn såg norden  
med dystraste allvar i

och ökade furstemorden  
i Imatras tragedi.

Der kullarna blänka så hvita  
och spruta sitt perlande stänk,  
der såg man en störtvåg slita  
jordlifvets bindande länk.

Och aldrig ger fallet åter  
sitt engång famnade rof,  
ty lidelsens vilda despoter  
de ha ett omätligt behof.

## Teaterbesökare.

Vid luckan är det trängsel utan måtta.  
Parterrbiljett, var god, — behöfs blott en!  
Fins icke mer. — Låt gå för avantscen;  
program också. Tack! Börjar klockan åtta.  
Men mins i tid att inta edra platser,  
det gäller Ibsen och hans samhällssatser.

Af tidningspressen öfver Norge buren  
från Kristiania med löpeldsfart  
en nyhet spridts omkring, och ganska snart  
i svarta typer på teatermuren  
man såg i bjert kontrast mot hvita gipsen:  
*De unges forbund. Skuespil af Ibsen.*

Om några timmar trängs man på parterren  
och byter helsningar med väpnad blick,  
man känner med sig själf att man är chic  
och vädjar stumt ibland till närmste herren.  
Med kikarn käckt man smickrar och fixerar  
den första raden ut — och repeterar.

Då går ridån. Från världen i salongen med alt dess smicker, ytlighet och flärd man går att gästa uti diktens värld och två sin själ i skönheten och sången, man går att glömma alt hvad man har syndat, det lumpna hos en sjelf och alt befryndadt.

På tiljan är det fest och ungdomsgille, idéer väcka kraft i spänstig håg. I hvarje ord, i hvarje tanke låg den norske skaldens öfverlägsna snille. Ett sken af verklighet uppå det hela, som bör slå an, som icke kan förfela.

Man nickar bifall ifrån länstolsdyna, man skyddar nådigt diktarens geni, — men hur det är, kan man ej låta bli att granska diktens väf, att forska, syna, man häpnar öfver skaldens stora djerfhet och värmen den slår om i köld och kärfhhet.

När andra akten hunnit öfver tiljan, hörs icke längre skallande applåd; man frågar tyst sitt samvete om råd, *det* måste gifva kraft åt goda viljan, ty man är skymfad, skymfad djupt och bittert, hur *sant* det också är — det är ej vittert!

Man kommit hit, ej för att oförväget  
sin egen afbild se på tiljan stå,  
man kommit hit att bättre njutning få;  
man känner till det der, det är ens eget.  
Ens egen lumpenhet bör respekteras,  
den tanken är ju min och många fleras.

Altså en hvissling! Hör, det ljuder flera!  
Stamp, skrän och hyssjningar, man krossar helt  
den norske skalden, som så tagit felt  
om hvad hans typer få representera;  
och medan själen höjs af segerglammet,  
gör kroppen väsen och rör om i dammet.

Ridån går ned. Man fröjdas åt att draga  
en diktarkonung under fötterna,  
att rycka upp med sjelfva rötterna  
ett diktarrykte, ännu bland de svaga.  
Så blir det tyst. — Men ifrån hvita gipsen  
i svarta typer hotar Henrik Ibsen.

## II

# UNGA TANKAR

THE UNIVERSITY OF CHICAGO  
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS  
AND ARCHITECTURE  
CHICAGO, ILLINOIS

THE UNIVERSITY OF CHICAGO  
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS  
AND ARCHITECTURE  
CHICAGO, ILLINOIS

## UNGA TANKAR

THE UNIVERSITY OF CHICAGO  
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS  
AND ARCHITECTURE  
CHICAGO, ILLINOIS



## Sommarfest.

Der lummiga lönnar skyla  
förfallets murknade spår  
och sprida en svalkande kyla,  
när varmaste sommar rår,

der står uti grönska bäddadt  
ett lutande tempel qvar,  
som tiden sjelf varit rädd att  
slå ned, hvad förfallet spar.

På väggarna inskriptioner  
och glödande kärleksrim  
från flydda generationer,  
bestrukna med lossnande lim.

Man läser i prydliga typer  
ett välkändt namn från i dag,  
der glömskan i morgon dryper  
sin trollsajt på hvarje drag.

När engång i ryktets tempel,  
du ristat med möda ditt namn,  
bär ren det förgängelsens stämpel,  
och glömskan tar snart det i famn.

Vi sorglösa barn af minuten,  
vi kransa vårt tempel med grönt,  
när sommarens dag är förfluten,  
sekunden vi blomsterbegrönt.

Kom med oss, kom för att sira  
gårdagens multnade rest,  
härinne skola vi fira  
midsommarens unga fest!

## Stundens stämning.

Aftonlugn på vikens vatten,  
 spegelbild af lummig strand,  
 slummerstämning, innan natten  
 norrut släcker molnets brand.

Tysta årslag uti qvällen,  
 döende en valdhornston,  
 som från furukrönta hällen  
 jagar ekot inåt mon.

Målare, din pensel fatta,  
 fäst sekunden på din duk,  
 skynda, — dagrarna bli matta,  
 — skuggan är ej mer så mjuk!

Innan rätta ton är funnen  
 skiftar stämningen till ny,  
 slummern är i ett försvunnen  
 ifrån vik och skog och sky.

Får du ock din luft att bära  
dofterna från dunkel strand —  
målare, din konst i ära,  
valdhornstonen ej du band!

Endast i ett känsligt sinne,  
der naturen speglas rik,  
målar skaparn sjelf ett minne,  
fullt af doftar och musik.

## Dvergen.

Verldar engång jag önskat tjusa,  
lägga undrande till min fot,  
blind af medgång i yrsel rusa  
rykte, ära, triumfer mot.

Sjunga frihet för slappa slafvar,  
bräcka bojor och bryta berg,  
trotsa ödets och maktens glafvar,  
tills jag lärde, att jag var dverg.

Jätte endast i sinnesruset,  
ser jag tröst, der jag förr såg skam,  
ser att dvergen ur låga gruset  
letar guldkorn i dagen fram.

## Höstis.

Våg, som min julle har vaggat,  
vik, der min vimpel har flaggat  
soliga sommaren ut,  
bär på ditt höljande täcke,  
stormarna böljan ej väcke,  
striden du gett din tribut!

Skummande länge du kämpat,  
kölden din stridslust har dämpat,  
lugnad du hvilar i ro;  
speglar som förr uti qvällen  
eviga, stjernströdda pellen  
djupt i din blänkande bro.

Fåfänga striden är lemnad,  
ytan är frusen, men jemnad  
täcker hon brantaste stup.  
Tyst du din hemlighet hyser:  
aldrig till botten du fryser,  
du är för varm och för djup!

## Vattenbläddror.

Ett skum på en sommarbölja  
 har fångat en liffull blick  
 från strålände middagssolen,  
 der högt öfver våg hon gick.

Och skummet på sommarböljan  
 bröt strålens bländande gull  
 och sände omkring det vida  
 kring fjärden af undran full.

Hvar vågkam sökte att tränga  
 det blixtrande skummet när,  
 det var ju som sjelfvaste solen  
 sin trollmakt öfvade der.

Ett vindkast spridde det sedan,  
 och lysande bläddran brast;  
 men vågorna tumlade längre,  
 de hade en sådan hast.

De föda ånyo i morgon,  
 när sol öfver fästet går,  
 den bländande vattenbläddran,  
 som fjärden med undran slår.

## Arfvedel.

De hade ilat med vanlig fart,  
de två decennier bort,  
som sett mig fostras till jockey  
i lifvets trefliga sport.

Gud signe minnet af far och mor,  
de tänkte vackert med mig,  
de tänkte smycka med blommor  
min färdig banade stig.

Jag skulle göra det goda, som  
de bägge aldrig förmått,  
jag skulle hinna den lycka,  
som inga fäder ha nått.

Men så kom tiden och gaf en vink,  
och lifvet miste sin prakt:  
jag skulle också mot grafven  
gå verdens vanliga takt.



Jag skulle bana min egen väg  
trots alt hvad de hade gjort,  
jag skulle spörja detsamma,  
som redan de hade sport.

Jag skulle också få samma svar,  
som redan de hade fått,  
och lära kommande släkten  
att nå hvad jag icke nått.

De skola göra det goda, som  
jag sjelf ej nå'n sin förmått,  
de skola hinna den lycka,  
som inga fäder ha nått!

## Försoningsgård.

Han hade också sin egen tro  
på idealerna haft,  
han hade legat i lugn och ro  
och satt i drömmar sin kraft.

Men när han hunnit sin middagsstund,  
så kräde lifvet hans flit,  
hans dag var möda, och hvarje blund  
förstörde oro och split.

Det var hans hårdaste arbetstid:  
han ville lemna i arf  
ett moget verk utaf drift och id  
att fylla samhällets tarf.

Och blef han hjertlös, och blef han hård,  
så fick han fylla sitt värf,  
och förr'n han lades i kyrkogård,  
han skattat lifvet sin skärf.

Han offrat mycket, sitt ungdomshopp  
om själens adel och frid,  
men i sitt rastlösa lefnadslopp  
för dem han ej hade tid.

Det restes vård på hans multna ben,  
kulturen sörjde sin drott,  
och minnesruna på huggen sten  
han utaf samtiden fått.

Ett stenkast längre en torfbänk bar  
halfvisnad krans från i går,  
och minnesrunan på grafven var  
en sommaraftonens tår.

Här multnar en, som af grafvens frid  
ej mer än friden begärt,  
han hade också sin ungdomstid  
och många drömmar, som tårt.

Han hade också sin verkningskrets,  
men som han sjelf var den stum,  
så stum, som glömskan i qvällen bredts  
på lifvets svinnande skum.

Två grafvar tälja en saga om  
två lif med olika lott;

till den ena världen med buller kom,  
den andra grönskade blott.

Men tänkarn stannade tveksam kvar,  
när människohoparna gått;  
ifrån en grönskande graf han skar  
friskt löf till stenvården blott.

## Ungdomsvishet.

Der gick en yngling, närde tomma tankar  
om verdens uselhet och menskans lott,  
och såg i spillror ramladt re'n det slott  
hans fantasi fört upp på gungflybankar.

Han leddes djupt vid lifvet — stackars lifvet!  
vid qvinnor, pengar, vänner, ära, alt,  
och bakom nöjets retande gestalt  
han såg ett tomrum, tröstlöst, öfvergifvet.

Det guld han smält ur fantasiens deglar  
har guldets snöda värde blottat klart,  
han genomögnat livvets gåtbref snart,  
trots att sigillet det ännu förseglar.

Den skörd han gjort på aldrig sådda tegar  
har mättat honom helt på livvets fröjd,  
till lefnadsvishetens sublimes höjd  
han klättrat upp på aldrig resta stegar.

Det låg om lidanden en sällsam saga  
på mulen panna, dit hans demon skref:  
låt bli att röra mig, jag sådan blef,  
för det i ro jag fått mig sjelf bedraga!

## Väderil.

Har du sett, när sundets spegel  
krusas af en yster il,  
när med plötsligt fyllda segel  
slupen som en skjuten pil  
fattar fart och går emot den  
tre streck högre upp än nyss,  
så det frestar rätt på skoten,  
som vid allra värsta kryss.

Nyss med slappa segel dref jag  
utför livvets lugna elf,  
plötsligt utaf ilen blef jag  
bragt tillbaka till mig sjelf.  
Pråmen endast lugn kan flyta,  
lastad säkert för sin färd,  
men min fart vill jag ej byta  
mot all trygghet i vår verld!

## Ledfyr.

På bergfast klippgrund det står en fyr,  
 der bränning bryter och skummet yr  
 i höstdagjemningens stormar;  
 omkring den går vågen i skumdrägt hvit  
 och suckar sin klagan för hård granit,  
 hur nyckfullt hvart vindkast den formar.

Blott den som reser på klippfast grund  
 sin fasta byggnad mot himlens rund  
 så högt öfver svallet det vreda,  
 att han blott af stänket från böljorna nås,  
 när uti millioner atomer de slås,  
 blott den förmår lysa och leda.

## Min vildros.

Hon är ej fostrad i kruka opp,  
hon har ej öppnat sin första knopp  
för att bli hyllad, beundrad,  
och sist på fågringen plundrad.

Hon tål ej stödet, hon växer fri,  
må andra bundna vid käppen bli,  
må andra vekliga, sjuka,  
sin lifskraft dra' ur — en kruka!

Hon har en stängel, som ej blir bräckt,  
af första yrande, glada fläkt,  
hon är ej skör, men hon böjes,  
och deri lifskraften röjes.

I fria luften hon blommar gladt,  
i sol och regn, genom dag och natt  
hon vecklar ut sig mot ljuset,  
men står dock rotad i gruset.



Hon har en doft, som ej blåser bort,  
 en purpurfägring, om också kort,  
 och på dess kronblad de skära  
 står skaparns skönaste lära.

Förädlad stiger i hennes saft  
 det låga grusets fördolda kraft  
 och möter rodnande strålen,  
 som kysser daggfyllda skålen.

## Ögonblicksfotografier.

Två sekunder blott — och plåten,  
 känslig för hvar ljuseffekt,  
 fästad redan väna bilden,  
 delat ljus och skugga täckt,  
 fångat blixtsnabt ögats stråle,  
 som en smula vemod har,  
 trots att lena läppar småle,  
 trots att pannan molnfri var.

Dussinvis beställda spridas  
 korten kring till vän och slägt  
 att beundras och att klandras.  
 — Men jag vet dock, hvar du väckt  
 en kopia mera trogen;  
 den beställs ej dussinvis,  
 ingen kritiker är mogen  
 ge den klander eller pris.

Två sekunder blott, — och hjertat,  
 känsligt endast engång så,

fästat re'n af väna bilden  
mer än ytan bjuder på,  
fångat blixtnabt ögats stråle,  
som en smula vemod har,  
och från läpparna som småle  
vänta varma frågor svar.

## Prinsessan i det sofvande slottet.

Jag vet hvar yppiga kronor hvälfva  
ett lummigt tak öfver sagoslott,  
der halfva dagar på marmor skälfva  
bland vilda rosor och friska skott.

I morgonslummer och drömmar sänkta  
stå alla väsen i denna verld,  
likt friska kalkar med dagg bestänkta,  
likt jungfrukärlek, än ej begärd.

Der luta genier med varma kinder  
sin rosenskatt emot bländhvit arm,  
der andas vidgad och utan hinder  
så mången knoppande liten barm.

En kylig stråle kristallklart vatten  
sin svalka sprider ur rik fontän,  
och öfver alt är det tyst som natten,  
i slott och lustpark, bland höga trän.

En enda kyss blott — och slummern brytes,  
och dagern spelar i dunklet in,  
en enda kyss blott — och allt förbytes,  
och hela världen är min — är min!

I andlös spänning som prins jag lutar  
mig sakta öfver prinsessan ned,  
jag vet förväl, hur den sagan slutar,  
jag vet förväl, hvad jag leker med.

Än är det tyst, som i höghvälfdt tempel,  
än har ej något dess andakt stört,  
och allt bär oskuldens väna stämpel,  
än har ej hennes min läpp berört.

Skall jag då lemna det åt den förste  
med mindre hänsyn och mera mod?  
är jag ej här i mitt slott den störste,  
har jag ej ädlaste kungablod?

Så ångar döfvande och narkotisk  
en doft, som rosorna andats nyss,  
för ljuft berusande, för erotisk,  
— jag sjunker helt i en glödhet kyss.

## Ett qvarglömdt ax.

Skörden slutats, åkern bergats,  
 kärfvarne till logen förts,  
 skogen mångfalt brokig färgats,  
 bladen utaf frost berörts.

Men vid dikesrenen böjde  
 än ett ensamt ax sitt gull  
 trött mot tegen, der man plöjde  
 för den nästa skördens skull.

Fåfängt på sin mogna börda  
 länge axet burit re'n,  
 frosten ensam skulle skörda  
 frukt, som mognat längese'n.

Men då axet såg mot logen,  
 längtande att hinna dit,  
 plöjde plötsligt skarpa plogen  
 upp sin fåra ända hit.

Strået bröts och marken vändes  
 kall och fuktig öfver det,  
 och en liten solglimt tändes  
 på den graf som plogen redt.

Om en vecka fram ur mulden  
 späd en vårlig grönska sköt;  
 öfver axets graf på kullen  
 sjelfva hösten kransar knöt.

## Iskristallen.

Uti färglös skymning slöt decemberdag,  
ljudet knappast dött af middagstimmans slag,  
innan solen bleklagd sjönk bak frostig skog  
och från vinterdagen alt dess glitter tog.

Blek som drifvan dröjde aftonljusningen,  
arm på färger var hon vålnad blott af den,  
som i flydda dagar gaf åt qvällen glans  
och sin purpurfärg åt böljans sommardans.

Under träd, som buro rik en rimfrostdrägt,  
såg jag huru solen nyss sin fackla släckt,  
ingen stråle lekte uppå drifvan mer,  
sjelfva aftonrodnan ingen färgprakt ger.

Och en fråga stälde jag helt tyst till den:  
har du ingen färgvarm återspeglung än  
för de kulna dagar, när all skönhet tröt,  
var den purpur lånad, som på vågen flöt?

Föll från grenen sakta då en iskristall,  
aftonrodnans blekhet bröt den i sitt fall,  
uti tusen rika färgnyanser bar  
lilla iskristallen aftonrodnans svar.



## Aprilblomster.

Hvad skulle du fram att göra  
och tala om sol och vår?  
Hvem hör på din bleka saga,  
när vintern omkring dig rår?

Medlidsamt nästan jag bryter  
din skälfvande stängel af  
och tar dig till ett kuriosum,  
söm våren i brådskan gaf.

Så mången annan ju brytes,  
som kommit för brådstört till,  
och hålles för ett kuriosum  
i mensklighetens april.

## Skymning i templet.

Sorgen har sin saga,  
altför tysta saga,  
för att allas blickar  
på sitt allvar draga.

Sorgen har sitt tempel,  
altför helga tempel,  
för att på sitt yttre  
bära korssets stämpel.

Templet har sin dager,  
vemodstunga dager,  
som kring kor och nischer  
dunkla doket drager.

Det är skumt derinne,  
altför skumt derinne,  
för att kunna lysas  
upp af något minne.

Och besökarn famlar,  
som hans öga famlar,  
intet enda intryck  
han ur dunklet samlar.

Luften kännes tyngre,  
andedragen tyngre;  
är man utom dörren,  
blir man liksom yngre.

Helgon har här ingen,  
kärleksoffer ingen,  
ljusen tänder ingen  
inom altarringen.

## Vid strandbrädden.

Silfrade, lätta krusning,  
 väckt uti morgonljusning,  
 borta på vikens glatta,  
 blånande böljeban,  
 tankfull må jag betrakta,  
 hur du ur viken sakta  
 ger dig på din regatta  
 utan en enda plan.

Vaggad af morgonvindar  
 ögat du halft förblindar,  
 silfver och guldpaljetter  
 öfver din kosa strös,  
 yrande lätt i hågen  
 härmar du redan vågen,  
 styr emot fjärdens slätter  
 jublande, sorgelös.

Törs jag uti din friska,  
 sorlande ungdom hviska

tankar af mera mogna,  
mindre förgyllda år?  
Skall jag din glädje grumla? —  
Fritt må du hellre tumla,  
drömma den aldrig trogna  
drömmen om evig vår!

Ty när i qväll du landar  
borta, der blicken blandar  
himmeln och blåa hafvet  
lätt med en strimma land,  
vet jag, att när du somnar,  
tyst i en suck välkomnar  
hoppet, som var begravet,  
länge förbidad strand.

## Dikthäftet på salongsbordet.

Diktarmöda, bunden in i permar,  
 frukter af ett törnströdt konstnärslif,  
 blifna till ett lättsmält tidsfördrif  
 för en tanke, när den nå'ngång svärmar.

Luftigt lätta barn i grannlåt fångna,  
 lagda fram som prof på vitter smak,  
 skall ej tiljan i ert drömgemak  
 under hvardagstankens stöflar bågna?

Fly ej dofterna från alla kalkar  
 i ert förr så rika blomsterland,  
 hör man icke som en suck ibland  
 efter någon droppe blott, som svalkar?

Skingrar sucken ej, som bojan galler,  
 drömmens hela luftiga gemak,  
 och der lifvet skulle under tak,  
 blomma der ej endast eterneller? •

## Dikthäftet på arbetsbordet.

Lilla häfte der vid arbetskorgen,  
utstald ej på prunkande parad,  
man har märkt och vikit dina blad  
blott till hviloplats för hvardagssorgen.

Ofta ser man tvänne ögon fyllas  
klart af tårar — dyrbar hjertkristall —,  
när den varma diktarns känslösvall  
af ej mindre varma känslor hyllas.

Faller tåren, får den bli och glittra  
mellan raderna som hjertestänk,  
och fördunsta bort till luftig skänk  
åt den själ, som pröfvat alt det bittra.

Då ha några enkla bokstafstecken  
slagit brygga mellan själ och själ,  
då ha strängar klingat varmt och väl,  
då ha de fått lif, de svarta strecken.

## Sved.

Jag hade den vackraste lilla brant  
med dungar af björk och al,  
och fridlyst sjöng uti videts snår  
vårnätternas näktergal.

Och tufvan var fuktig och mossan rik,  
och närande var min grund,  
och vågen gaf dubbelt skön igen  
min verld i ett spegelsund.

Nu ligger min lummiga lilla brant  
afmejad på björk och al;  
i askan af alt hvad den alstrat förr  
mina fröjder jag strött och qual.

Der spirar väl än före skördetid opp  
långt mera, än hvad jag bränt, —  
dit ströddes så månet ett vackert hopp,  
så månet, som ingen känd.

---



## Indisk saga.

I forna tider ett fruktträd bar  
det äpple, som mannen och qvinnan var.

Från fröet förenade, mognade de  
för livvets fröjder oeh för dess ve.

Vid skördetiden gud Brahma skar  
itu hvart äpple, som trädets bar.

Och halfvorna blandades om hvarann,  
en hälft var qvinna, den andra man.

Men Brahma sade: jag ger åt den,  
som hittar sin rätta halfva igen,

mitt högsta goda, mitt första pris,  
jag skänker åt den mitt paradis!

Då blef det ett sökande. Hur det gick,  
en annans halfva en annan fick.

Man passar och jemkar på alla vis,  
men ingen får Brahmas paradys.

Och ännu man lappar och skarfvvar alltjemt  
den helhet, som Brahmā har klufvit på skämt.

## Flugsurr.

Vi storma som flugor mot fönsterrutan,  
och alla ha vingar, och ingen är utan.

Vi surra, vi krypa, ta' ansats och falla  
och börja ånyo, ty ut ska' vi alla.

Der äro vi hemma, der ute på muren,  
der blåser ju vinden, och der är naturen!

Så storma vi alla ånyo mot rutan,  
den springer väl engång — jo, tvifvelsutan!

Derinne i salen vid matbordet festa  
de öfriga flugorna och de flesta.

De frossa dessert och drunkna i glasen,  
de söla ner duken och fortplanta rasen.

Kring faten i klungor de lustigt sig lagra,  
vi flyga mot rutan och surra oss magra.

Vi lefva för solsken, vi dö derförutan  
och flyga i stormlopp mot rutan — mot rutan!

## Välmening.

Man sitter omkring ett arbetsbord  
som vänner i ro tillsammans,  
man fäller stundom en rad af ord,  
som väcka en högljudd gamman.

Der ligger en samling fullskrifna ark,  
ett foster af unga blodet.

Man gaf hans pegas en vänlig spark  
och sökte att bättre sko den.

Man löste känslornas rosiga söm  
och granskade bilderna kritiskt,  
man hade så lätt att slå sönder en dröm,  
och man gjorde det gerna och nitiskt.

Heroiskt författarn med kritikern log  
åt sina känsliga strängar,  
ty han förtjenade mer än nog  
de väl applicerade slängar.

Väl sökte han skydda sin sångmö's hull,  
när man gått åt henne illa  
och nypt den sköna med blånor full,  
och mångt, som hon lidit stilla.

— Nå, unga sköna, hvar är nu den barm,  
så hvit som den hvitaste marmor?  
Hvar är den vackert rundade arm?  
Du ser ju ut som din farmor!

Pegasen fick jernskor och dansar ej mer  
som tankarnas bajaderer.  
Den tyglas på cirkus och bugar för Er  
och samtliga veterinärer.

---

skulle han skynda sin skönhet till  
om rätt så höns till  
och den skona med blånor full  
skönt som hon ligger stilla

72. unga skona byr till en den barn  
it som den byrskas i utbyr  
är den vacker rindade arm

Man  
vinner som en tannor till  
kommer till of i tannor till  
essen fick tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till  
vagas på tannor och tannor till  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till

Man  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till

Man  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till  
tannor till tannor till tannor till

### III

## SKÄRGÅRDSMINNEN

III

KÄRGGÅRDSMINNEN



## Skärgårdsgästen.

Det var när en gråmulen sommardag  
omärkligt i skymning dog,  
som han gjorde vid bryggan sitt sista slag,  
och ankaret gled ifrån bog.

Det var när han ändat en ensam kryss  
i regndusk så minnestung,  
som han tänkte på huru stolt han nyss  
drog ut som jublande ung.

Hvad sedan timat, som töcknet det låg  
i slupens fåra bakom,  
men in i töcknet han envist såg,  
der det uti massor kom.

Han prisade icke sin lyckas gunst,  
att hamnen han nått i tid,  
han bytt mot irrfärd i dimma och dunst  
sin dåsiga godtköpsfrid.

Fast dimman drog öfver utsigt vid  
ett sörjande, disigt dok,  
han stod dock qvar uti inre strid,  
på honom blef ingen klok.

Och folket i torpet till hvila gick  
i undran på sommargäst,  
som töande himmeln ur båten ej fick  
till qvällsvardens kallnade rest.

Han haft som sällskap helt några blott  
på leende segelfärd,  
ett enda hviskande svar han fått,  
ett enda, som grusat en verld.

Sist drog han en suck, och hans vakna blick  
for upp emot topp och stag,  
han reste sig upp, han ändrade skick  
och stälde allting i lag.

Hvar lina han samlade lugnt i ring,  
han riggade båten af,  
och dimman tätnade spöklik kring  
ett hopp, som blef lagdt i graf.

## Rörsmannen.

Der satt vid rodret en sällsam figur  
 i oljerock och sydvest;  
 mot seglet slog smattrande regnets skur,  
 man sökte sig hem från en längre tur  
 och klandrade vädret som bäst.

Hans öga for öfver hafvet ut,  
 än fäste han uttryckslöst  
 sin blick på fockseglets vätta klut,  
 men stundom den dröjde en hel minut  
 på sällskapet halft nervöst.

I fören bland packning och våta skot  
 trots regnet man gjort sig glad,  
 man skämtade högt öfver regnbyns hot  
 och tog under glam hvar störsjö emot,  
 som båten på sida lad'.

Det mörknade redan på fjärdens våg,  
 augustinatten föll på;

för refvad t storsegel skötbåten låg,  
och regnbyn hven uti tackel och tåg,  
men rädd var ingen ändå.

Der kom en störtvåg med högrest krans  
och slog öfver båtens stam  
ett regn af skum, och det gick som en dans,  
när ingen med uti båten fans,  
som bragte sitt mod på skam.

„En bränning förut! Håll klart, låt gå!“ —  
och snart uppå annan bog  
klöf skötbåten vågen. „Drag dikt, rätt så!  
Ej skall någon stormby på båten rå,  
när sådana tag man tog.“

Kommandoorden dem ropade han  
i oljerock och sydvest.  
När båten vände och bränningen brann,  
en blix t ur hans öga till fören hann,  
— det var som en stum protest.

Der satt hon så modig med kappan lätt  
kring axlarna kastad blott,  
det var som om vikingens brud man sett,  
när land och föräldrar hon öfvergett  
och till sjös med sjökungen gått.

Men bruden, vikingens stolta brud,  
hon hvilade trygg sin arm  
mot honom, som satt der, säll som en gud,  
och tolkade tyst uti brutna ljud  
sin kärlek, förtrogen och varm.

Det mörknar altmera, men himlen ler  
alt ljusare dem emot;  
hur ljuft att i dunklet, när ingen ser,  
få trycka den hand hon så villigt ger,  
det är bättre än tjäriga skot.

Men borta vid rodret en annan satt  
i oljerock och sydvest  
och vakade vågen i becksvart natt  
och bragte i säkerhet andras skatt  
till lycka och bröllopsfest.

## Vestersund. \*)

När vågen gått öfver Mörnäs fjärden  
 och vuxit skummig på milslång stråt,  
 mot skärgårdsbandet  
 vid Elgölandet  
 sitt hafsskumsoffer i qvällen bär den  
 och stänker steniga stranden våt.

Der häckar mås uti bergets skrefva,  
 der tvinar tall uti mager jord.  
 En kalkstensåder  
 sin skatt förråder  
 för hafvets böljor, som ostördt gräfva,  
 der hackan aldrig har blifvit spord.

Men följ med vågen och sök bland uddar,  
 bland branta holmar och kala grund,  
 så vidgas leden,  
 så växa träden,

---

\*) Vestersund, ett ställe der Topelius bott och diktat.

och när du tätt vid en klippa snuddar,  
så är du inne i Vestersund.

Här sträcka villor ej smärta stänger,  
det fins ej flaggor af regnbågsfärg,  
men gråa väggar  
och några häggar,  
och så en gårdsplan, der gräset tränger  
sig tätt och frodigt kring grundens berg.

Här var det engång, som fröet grodde  
till mången saga, nu välbekant;  
här täljde måsen  
och vilda gåsen  
sin lefnadssaga för en, som trodde  
och sedan tolkat dem varmt och sant.

Der höjer sig ur de djupa vatten  
en ogästvänlig och ensam ö.  
Tag dig till vara:  
Signora Mara  
från Tistelön i den mörka natten  
skall fånga seglaren med sitt spö!

Der bakom udden i djupa viken  
gå lätta ränder i bottnets sand.  
Unda Marina  
har tryckt de fina

små spåren, när hon ur djupets riken  
kom upp att leka en qväll på strand.

När mjuka vassen i viken hviskar  
sin veka saga för somnad våg,  
le glömda verldar  
kring sund och fjärdar  
i sällsam genglans, som vänligt friskar  
ett minne upp af vår barnahåg.

Nu är det längese'n tomt derinne  
och skalden gästar ej Vestersund,  
men öfver landen  
bar konstnårsanden  
det lätta, flygtiga sommarminne,  
som spirat upp ifrån denna grund.



## Morgonbad.

Bland daggen i doftande gräset,  
 som reser sig trögt i vårt spår,  
 vi skynda mot sandiga näset,  
 der hafvet i dyningar går.

Ett språng ifrån klippan der nära —  
 ett bubblande, svinnande skum —,  
 och soliga böljan får bära  
 oss högt öfver hafsgudens rum.

Då gungar en dyning så sakta  
 den hvilande simmaren fram,  
 som böljorna hafsskummet frakta  
 från gårdagens brusande kam.

Jag famnar dig väldiga, vida,  
 nu solglänsta, drömmande haf,  
 den friskhet du ensam kan sprida  
 jag känner i lemmarna af.

Djupt ned i din skimrande bölja  
jag söker din härliga skatt,  
der algerna klipporna dölja  
din helsa jag skall dyka fatt.

Kom, följ mig du stärkande sälta,  
gjut kraft i min ynglingabarm,  
att bördan jag engång må välta  
från sinnet med stigande harm!

Du haf, du det endaste friska,  
förbildningen lemnar jag trött  
ibland dina böljor, som hviska,  
att en Afrodite du födt.

## Turisten.

Längs fartygsleden går allfarvägen,  
 turisten ångar vår vik förbi,  
 vår villa, tjusande nätt belägen,  
 är gömd i grönskan, — och der bo vi.

Väl träda hundrade små idyller  
 på ljusgrön bakgrund för tröttad syn,  
 men just när solen dem bäst förgyller,  
 de dyka bort bakom lummigt bryn.

Han vet så föga hvad udden skymmer  
 och hvilken trefnad vår koja har,  
 han har sin resplan, sitt verldsbekymmer,  
 som utan ro honom framåt drar.

Han har biljetter för hela turen,  
 han hinner icke vår gästvän bli,  
 hans tid är knapt efter måttet skuren,  
 hans nöje sjelft blir ett tyranni.

Han har sin hyttplats och sina vanor,  
sin dyra helsa och sin diet,  
han får ej plöja de friska banor  
dem endast fiskarens tråköl vet.

Han skall ej kunna förstå att fatta  
i skot och roder med lif och själ,  
hans tankar äro för sysselsatta,  
han för ej sjelf öfver sig befäl!

Men viker någon från allfarvägen,  
der alla ånga vår vik förbi,  
så ser han, tjusande nätt belägen,  
en liten villa, — och der bo vi.

## Stormen sjunger.

När molnet mot rutan gråter  
 sin sorg öfver jordens ve,  
 och hvinande regnbyn låter  
 sin styrka hvar vandrare se,  
 när löflösa armar sträckas  
 mot skyn med en bön om nåd,  
 men hånfullt i stället bräckas,  
 och seglaren saknar råd,

då drage gerna de andra  
 gardinen för fönstret ned,  
 vi skynda ut för att vandra, —  
 re'n länge var stiltjen led.  
 Det är en pust ur vårt eget  
 förklämda och trånga bröst,  
 den vind, som rasar förväget  
 bland branta gaflar och röst.

Längs instängda gator sopar  
trots regnet ett moln af grus  
och jagar förskrämda hopar  
regndrypande inom hus,  
men högt öfver gnisslet dånar  
hafsbränningens jubelsång,  
som härligt af åskan lånar  
sin väldiga, jemna gång.

Stryk hatten bakut och lemna  
fritt spelrum åt regn och vind  
kring pannan att rynkor jemna  
och locka en ros ur kind!  
Låt hafsluften pressad lunga  
få fylla med saltigt stänk,  
och sorger, lätta och tunga,  
i vindarnas hvirfvel dränk!

Hvart aggande, sjukt bekymmer  
tar stormen på väldig arm,  
på oron, ditt sinne rymmer,  
han andas sin stolta harm.  
Han blossar upp uti vrede  
på alt det lumpna du när  
och sjunger ett hånfullt qvåde,  
hur bojan är fången kär!

„Kom ut till mig för att lära,  
 hur bojor bräckas och lef!  
 Jag sjunger din moders ära,  
 naturens, som främling blef.  
 Jag rensar från qvalmet och qvafvet  
 en pestsmittad, sjuklig verld,  
 det fria, oändliga hafvet  
 är min och är helsans härd.“

## Skärgårdsfarväl.

Slupen riggad i viken väntar,  
 seglen fladdra för frisk sydvest,  
 höstsol fram mellan regnmoln gläntar,  
 blinkar afsked åt sommargäst.

Draggen lättas och vinden spelar  
 morgonfrisk uti tjäradt tåg,  
 bogen böljan i perlor delar,  
 men förstämnd är min unga håg.

Fjärden ligger i morgondager,  
 breder stålgrå sin yta ut,  
 när min kurs öfver den jag tager,  
 ler i blått den för en minut.

Öfver holmar och sund och hällar  
 dröjer minnet af sommarsol,  
 friska dagar och lugna qvällar,  
 — och jag tyckte, att göken gol.



Sommarns stunder, så hastigt flydda,  
 le i minnet kring strand och skär,  
 ungdomsdrömmar, ännu ej tydda,  
 knoppats, blommat och tjusat der.

Berget högt öfver sundets spegel  
 nickar mossigt ett tungt farväl;  
 låg ej under det hvitt ett segel,  
 tog ej Hon i dess afsked del?

— Från dess brant i augustinatten  
 hvilat ögat på månklar sjö:  
 silverskimmer kring vida vatten,  
 djupa skuggor vid tvärbrant ö.

Der i viken, som udden skynmer,  
 ligger bäddad på lummig strand  
 liten villa, som mycket rymmer,  
 tanken hittar der väl i land. —

Brisen friskar och ut mot sundet,  
 der ej synkretsen skymmes mer,  
 ilar slupen och väjer grundet,  
 som man gult genom böljan ser.

Friska stänket från salta vågen,  
 slupens snabbhet på gynsam läns,

gjuter helsa i tunga hågen,  
så kring hjertat helt lätt det käns.

Salta våg, som så ofta burit  
hän mig lystert på skummig kam,  
vida fjärd, som jag ofta skurit,  
slå din sjö emot smäcker stam!

Gjut din friskhet i nertyngdt sinne  
och ditt djup, utaf ingen mätt,  
så jag ständigt må långt derinne  
ega skatter, dem ingen sett!

Blif min sångmö, du vreda bölja,  
hvitgrön, skummig i vinterstorm,  
låt oss högt emot stranden skölja;  
lyster oss det att byta form,

gå vi tyst att i sommarqvällen  
dö mot tufvan på blomsterstrand,  
eller locka vi fram ur hällen  
långsamt eko från drömmars land.

## Hägring.

I söder, der utskären bilda  
 mot hafvet en vall af granit,  
 der vågorna vältade vilda,  
 och bränningen skummade hvit,

der ligger bak skyddande raden  
 af nötta, försåtliga skär  
 en ö, der familjen från staden  
 af hafsluften helsa begär.

Bland rönnarna reser en villa  
 sin tornspira upp emot skyn,  
 och qvällsolens strålar förspilla  
 sitt gull öfver småskogens bryn.

Jag såg öfver bölja, som glödde  
 vid höstsolens dröjande kyss,  
 hur rosor af purpur hon strödde  
 kring jakten derute på kryss.

Och minnen från sommaren stego  
ur vågen, som häfdes och föll,  
och alla jag tog i min ego,  
hvert enda sin färgglans behöll.

Der skimrade varma blickar,  
der ljödo de ord igen,  
dem kärleken blygsamt skickar,  
när ej den är yppad än.

Och hoppet sin färgprakt stänkte  
bedårande rundtomkring,  
så verlden i sagodrägt blänkte,  
och sköflade ingenting.

Försjunken i minnen så ljusa,  
så skära som aftonens gull,  
jag smeka dem lät och berusa,  
förgylla en tillvaras mull.

Och se, när mitt öga jag höjde  
och såg öfver svallande sjö,  
ej mera på hafsytan dröjde  
de soliga minnenas ö.

Lätt buren af dunster hon redde  
sin färd ifrån stormar och höst,

och solen förklarande bredde  
ett skimmer kring klippornas bröst.

Du ö i den fagraste fågring,  
den soliga minnen dig gaf,  
du lätta, du luftiga hägring  
på nordlandens höstliga haf,

stig högt öfver vågen och tvinga  
ur gruset en gnista af tröst,  
när sjelfvaste klippan kan svinga  
mot höjden från stormar och höst!

När fjärden i månsken ligger.

När fjärden i månsken ligger  
och aftondimma,  
fantastiska dingestalter  
ur viken simma.

Ur viken, der granar dölja  
en sommarvilla,  
går skuggornas tåg mot fjärden  
ljudlöst och stilla.

För nattliga lätta brisen  
med tåget följer  
en slup, lik en annan skuggbild,  
som natten höljer.

Med skuggorna följa tankar,  
formlösa äfven,  
ur dem väcks seglarn vid prasslet  
af bog mot säfven.

Fast seglet är slapt och vinden  
knapt mer kan märkas,  
tycks farten svindlande hastig  
altmera stärkas.

Alt mattare fåran glimmar  
der bakom rodret,  
och månen kastar sitt skimmer  
alt mera lodrätt.

Och seglaren far med handen  
lätt öfver panna,  
der formlösa tunga tankar  
som perlor stanna.

Bakom honom ligger viken  
i silfverslöja,  
der alla hans bästa tankar  
för alltid dröja.

Bakom honom ligga stunder,  
på löften rika,  
på löften om ro och sällhet,  
som alltid svika.

När fjärden i månsken ligger  
och aftondimma,

fantastiska dimgestalter  
ur viken simma.

Ur viken, der granar dölja  
en sommarvillan,  
går skuggornas tåg mot fjärden  
ljudlöst och stilla.



## Novemberstorm.

Du är min årstid, du mörka, kalla,  
 med dyster dager och regntung sky,  
 med gula skogar och blad, som falla  
 för stormens rensande friska by.

Än bär du sorgsen i många dagar  
 på vissna minnen från solljus tid,  
 din bölja blytung mot stranden klagar,  
 och molnet brister i gråt dervid.

I dimgrå dager din morgon randas,  
 så tröstlöst grå är din korta dag,  
 och nattens skuggor med qvällens blandas  
 i samma färglösa hvardagslag.

— Men glömde stundom för ljusa minnen  
 från flydda dagar du detta nu,  
 då tvang i höstliga kulna sinnen  
 en sällsam genglans af sommar du.

Och öfver rosor, dem sjelf du härjat,  
 du spred din solgläns helt jülivarm,  
 i bitter sorg du naturen färgat,  
 mångbrokigt yppig — och likväl arm.

Och därför tårstänkt ett vemod dröjde  
 på färgnyanser i brokig lund,  
 och därför tungsint en suck sig höjde  
 ur månklar bölja i midnattsstund.

— Men bäst du sörjde och bäst du väckte  
 ett minne än af din svunna dag,  
 du dina bojor af minnen bräckte,  
 — det var ett hurtigt, ett karlatag!

Der slog i skumdrägt den första böljan,  
 som stormen väckte på iskallt haf,  
 med jättekraft öfver qvadermöljan,  
 som skydd åt skeppen i hamnen gaf.

Der bröts en annan i millioner  
 små hvita perlor mot klippig grund,  
 och stormen sjöng sina djupa toner  
 och molnen refvos kring himlens rund.

— Bort alla vissnade bleka minnen,  
 din falska färgprakt kläd af, du skog!

I alla hågkomster, bort, försvinnen,  
jag redan skattat er mer än nog!

Och becksvalt hafvet sin bölja häfver,  
och brottsjö bryter mot skarpa skär,  
och vattenmassan får lif och lefver,  
och stormen stänket kring rymden bär.

\* \* \*

Snart ligger kyligt och hvitt ett lager  
af snö på löfven i naken skog,  
i bojor hafvet sin hvila tager,  
der nyss det högt öfver klippan slog.

Då blir det friskt i natur och sinne,  
så rent och kallt öfver skog och dal,  
ej något bleknande sommarminne  
kan väcka glömda, förgråtna qual.



IV

FRAGMENT

AF

EN KÄRLEKSDRÖM

I skäraste morgongryning,  
när dimmorna gå i rödt,  
har jag på en purpurdyning  
vårdrömmarnas drottning mött.

Jag såg henne långsamt gunga  
mot strandens förvuxna snår,  
och sorgset skaka sitt tunga  
och glänsande långa hår.

När tallträsten stämde i lunden  
yrvaken sin första drill,  
när vågorna väcktes i sunden,  
då var hon ej längre till.

Det sägs om en dödlig, som möter  
den öfversinliga så,  
att han uti lifvet stöter  
på faror, hvart än han må gå.

Han bär dock inom sig sin fara,  
den blir han ej nånsin fri,  
den farliga bilderskara,  
som kallas för fantasi.

1  
Från söder en sägen jag hörde,  
romantisk som Loreleys,  
hur sonen af alperna biktar  
sin kärlek i Edelweiss.

Från gletschernas isregioner  
med fara för lifvet han bröt  
den blomma, som alpernas dotter  
till klappande hjertat slöt.

Blott Edelweiss låter han tolka  
sitt varmaste ungdomshopp,  
ty alpluftens omängda renhet  
hon sluter i fjunig knopp.

Så växer bland drifvor deruppe  
en blommande kärleksdikt,  
hvar rottråd bär hoppet om gensvar,  
hvert kronblad en blygsam bikt.

Jag bringar en blomma jag äfven  
från lifvets stenhårda grund,  
den vuxit bland is och bland drifvor  
en värmande solskensstund.

Med fara för lifvet jag nådde  
den brant, der min blomma stod,  
fast kölden gjort alt, för att isa  
min lifsvarma, unga blod.

Tag därför, du tankarnas tärna,  
min blommande kärleksdikt:  
hvar rottråd bär hoppet om gensvar,  
hvert kronblad en blygsam bikt.



## 2

Vi möttes, vi stannade, bytte en blick  
och bytte ett ord också,  
vi möttes ånyo och togo igen  
de småmynt vi vaxlade då.

Vi egde ju bägge en ymnig skatt  
från ungdomens rika förråd,  
vi stickade bägge vårt framtidsbanér  
med hoppets rosiga tråd.

Vi önskade intet, vi egde ju alt,  
vi egde vår tro på hvarann',  
vi yppade intet, men blottade dock  
hvad dunklast på djupet brann.

Jag fick ett förstulet ögonblick  
dig lyfta på senstark arm,  
jag vet, att du kände hur hjertat slog  
i svällande ynglingabarm.

Trots mörkret jag kände ett ögonkast,  
som brännande hemlighet bar,  
och natten, den regniga natten blott  
vår tysta förtrogna var.

## 3

Vid min bok jag satt och drömde,  
arbetsallvaret jag glömde,  
och hvad nyss jag högt fördömde  
sjönk jag helt uti.

Buren utaf sommarflägtar,  
rusiga af blomsternektar,  
gled din bild förbi.

Mellan nyss så torra bladen  
börjas ystra kavalkaden,  
hvarje bokstaf lemnar raden,  
det blir fröjd och lust!  
Liffullt solsken låg, der senast  
torra tankarna allenast  
stått med mig en dust.

Hvarje liten bokstaf spritter  
uti solljus, vår och glitter,  
och ibland dem fångad sitter  
just din ljusa bild.

Huru skall vid sådan gamman  
tankarna jag hålla samman?  
Mödan är förspild!

Och jag låter tanken flyga,  
solen mellan bladen smyga,  
intet kan mig öfvertyga  
att jag illa gjort.  
Fritt må nu din bild mig tjusa,  
sommarflägtar fritt berusa,  
öppna Edens port!

---

## 4

Jag söker att binda tillsamman  
frisk barrdoft och fjärdens blå  
i klingande metervågor  
med rimmenas skum uppå.

Och alla klingande vågor  
de skola omkring dig gå,  
de skola dig famna och vagga  
i barrdoft och fjärdens blå.

---

## 5

Bäst man talade om kärlek,  
bäst man talade om lycka,  
såg på mig man, och man frågte,  
hvad jag kanske kunde tycka.

Det var vackert nog och vänligt,  
men jag satt liksom förstenad,  
ty så plötsligt kom den tanken  
att med dig bli helt förenad.

Jag har svärmat, svärmat länge,  
famlat efter fagra spöken,  
tils min verld blef mera fattig,  
mera ödslig än en öken.

Och så talte man om kärlek,  
och så talte man om lycka,  
och man såg på mig och frågte,  
hvad jag kanske kunde tycka —

Svaret har jag blifvit skyldig,  
svara skall jag icke heller  
innan jag i dina armar  
lärt mig, hvad den frågan gäller!

## 6

Det var en luft, som var sommarblid,  
lik den, som höljer en barndomstid,  
den låg på viken, den låg på stranden,  
och den blef blå öfver bortre landen.

Och sundet lindade ömt sin arm  
kring holmens midja och gaf en varm  
och soligt läskande kyss åt tufvan,  
som skälfde lätt under blomsterhufvan.

I båten hade vi sabbat ock:  
ett vinddrag pysslade i din lock  
och tog förtroget din suck den lätta  
och bar den bort till den enda rätta.

Den bar ett hviskande löfte blott,  
som ingen annan än jag förstått,  
med vinden kom den, med vinden svann den  
bort öfver blånande bortre landen.

## 7

Du har väft mig af qvällens fägring  
i doftande, nyväckt vår  
en smältande, drömljuf hägring  
kring hjertat, som trår och trår:

Af vikarnas spegel tog du  
den lugnaste helgdagsfrid,  
och ömt som en engel drog du  
den klar öfver all min strid.

Ur molnet, som högt deroppe  
eteriska kosor lopp,  
föll ner öfver nejden en droppe  
af jublande, nyttfödt hopp.

Af hundrade strupar tolkas,  
hvad ömmast för dig jag spart,  
och lundar och snår befolkas  
med väsen af högre art.

Dryader och fauner jaga  
ånyo kring berg och dal,  
i viken najaderna draga  
en snäcka af musselskal.

Stig in, låt oss vagga dit öfver,  
dit bort i det lockande blå,  
der sorlande bölja oss söfver,  
och ekarna lummiga stå!



Vissnade blomma, du bleka,  
dofter du gaf mig, som smeka,  
långt i de dunklaste vrår  
spridde du solsken och vår.

Soliga stunder, som svunnit,  
lummiga lunder, som hunnit  
fälla sin grönskande drägt,  
har du åt saknaden räckt.

Mera än minnet du väckte:  
morgonen rodnande bräckte,  
bådande framtid af fröjd  
högt öfver hvardagen höjd.

Mera än blicken kan spana  
lärde du tyst mig att ana,  
mer än en evighet ger  
doldt i din bladkrans jag ser.

---

## 9

Och kunde en stråle jag fånga  
af aftonrodnadens gull,  
en enda af alla de många,  
som ödas för ingens skull,

så bunde jag vid dess lätta  
färgskimrande etergestalt  
en saga, som skulle berätta  
försonande ömt dig alt.

Då hölle du kanske tveksam  
den strålen i hjertat qvar,  
så underbart ljuf och smeksam  
dess sällsamma saga var.

Då glödde derinne en strimma  
af sällare nejders dag,  
ur hvardagens gråa dimma  
jag skönjde dess rätta drag.

Då skulle du le i tårar  
och säga, att du har drömt  
detsamma, som mig bedårar  
så outsägligt och ömt.

---

En söderns höstdag låg öfver fjällar,  
dem sista natten bestrött med snö,  
och solsken bröts emot hvita hällar  
och gaf förgyllning åt alpens sjö.

Emellan höga cypresser slingrar  
en liten gångstig längs stranden fram,  
der ystra flägten från alpen skingrar  
med lekfullt sjelfsvåld ett moln af dam.

I natt han kommit från kulna Norden  
med snö, med vinter och isig frost,  
han bär en helsning från fosterjorden  
frisk och naturlig, som ingen post.

Sin snö han strödde på alpens branter,  
sin vinter miste han, som han kom,  
sin friskhet spred han åt alla kanter,  
men frosten vände till Norden om.

Se der, hur lätt öfver sjön han dansar  
i lek och solljus sin blåa stig,  
han, som hvar bölja med skum bekransar,  
han bär en helsning, en tyst till dig.

En regnig höstkväll häruppe kom han  
och sjöng om söder och evig vår,  
en fråga stälde han till mig: om han  
blott is och snö ifrån norden får.

Då band jag snabt vid hans lätta daning  
en suck ur hjertat, och den var varm,  
— och han flög bort, som han haft en aning  
om hvad som ryms i en menskobarm.

Se der, nu kommer han, skynda andas  
den rena alpluft han bjuder dig;  
uti hans luftiga väsen blandas  
en suck, en själ, som har tillhört mig!

## 11

Nog är du då rädd för att hyllas,  
och rädd för att härligt förgyllas,  
och rädd för att vaggas på rena  
vårdrömmarnas armar så lena!  
Nog är du bra tungsint, du sköna,  
som ej i det vårliga gröna  
vill älskas, beundras, besjungas  
med kärlekens rätt och det ungas!

Nog måtte du tycka, att lifvet  
är fattigt och glädjelöst blifvet,  
när aldrig en varmare källa  
får fritt öfver bräddarna svälla,  
när ej du kan jublande falla  
i hymnerna in såsom alla,  
och sjunga i eldiga strofer  
omkull dina grå filosofer!

## 12

Jag eger ej rätt att fordra,  
ej rätt att önska mig mer,  
och likväl fordrar jag alltid,  
hvad kanske ej nå'nsin sker.

Jag känner, hur dina blickar  
gå upp en igengrodd stig,  
en stig till mitt dunkla inre,  
som hittas endast af dig.

Då fordrar jag ock att få tränga  
så djupt som du trängt hos mig,  
då ville min tanke jag löga  
i hjertats renhet hos dig.

Då ville jag handlöst kasta  
för dig mitt stoltaste hopp  
och se, om du dröjer att hjälpa  
min krossade stolthet opp.

## 13

Du anar mångt och tvekar,  
om du skall ana mer,  
när maktlöst bunden jag sjunker  
djupt i dina ögon ner.

Och fins det ej något, som tränger  
långt ner i din varma själ,  
vänd bort dig, vänd dig, om nå'sin  
du velat en svärmars väl!

## 14

Här sitter jag sent i natten  
och söker att tyda ett:  
om du, eller om min moder  
mig lifvets verklighet gett.

I täckaste barnagriller  
gå tankarna kring din bädd,  
o, låt dem dröja omkring dig,  
de störa ej, var ej rädd!

De vilja blott måla i drömmen  
en yngling med bleka drag  
och lyssna i andlös spänning,  
om han ökat ditt hjertas slag.



## 15

Vill du ej gerna sluta  
ögonen till och luta  
hufvudet, trött af vaka,  
ömt mot ett bröst tillbaka?

Vill du ej gerna sända  
mångt af det finast kända,  
mångt af hvad högst du skattar  
bort till en själ, som fattar?

Vill du ej se de skygga  
känslorna vandra trygga  
öfver den lätta brygga,  
som våra läppar bygga?

Vill du ej så förlåta  
en, som kan tårlös gråta  
öfver hvar fel du skonar,  
och som din kyss försonar?

## 16

I ensamma helgdagsstunder  
jag önskat mig ofta en,  
att hoppas med samfält — och svikas  
gemensamt likaså sen.

Jag ville, att en dock skulle  
förnimma den rena klang  
en sträng i mitt inre egde,  
förr'n den i tumultet sprang.

Jag läste i öga på öga,  
jag pejlade bröst på bröst,  
jag gaf mig till pris åt löjet,  
blott för att vinna min tröst.

Men den, som med mig ville dela,  
hade intet att dela åt mig,  
och den, som jag hoppats mest af,  
hon höll det — klokt nog — för sig.

Ty qvinnoinstinkens under  
lät den gången bli att ta' felt:  
den sade, att det som delas  
ej nå'nsin blir något helt!

## 17

Dag efter dag  
stummare blir min bön,  
stummare, mera skön  
slag efter slag.

År efter år  
sucken blir mera tyst,  
tiden från smärtan kyst  
tår efter tår.

Gång efter gång  
hjertat, som gaf, blott gaf,  
tolkas i välljud af  
sång efter sång.

---

## 18

Du kunde ej nå'nsin fatta,  
ej nå'nsin ana den ens,  
din omedvetnaste gåfva,  
den hvitklädda blyga féns.

Du egde ej makt att yppa  
och sköfla din skönsta skatt;  
i en stund af förtegen lycka  
den plötsligt ur dunklet spratt.

Den stänkte i ögat en genglans  
förtrollande rik, som flöt  
i värmande vågor öfver  
ett hjerta, som njöt — och njöt.

---

Den gråaste eftermiddag  
bland midvinterns många grå,  
lät jag dig ett hjertas sommar  
helt oförbehållsamt förstå.

Jag trodde det var så enkelt  
att göra min ställning klar,  
det öfriga ginge nog sedan,  
jag finge ju tids nog svar.

Jag visste hur fint du skulle  
förklara min djerfva bikt  
och alls ej söka att spåra  
ett oklart och underligt.

Jag ville i dig ju förena  
min allra förtrognaste vän-  
med alt det ljufva och rena  
jag anat i lifvet än.

Det var just min vackraste tanke,  
som mellan oss staplade opp  
Himalayas branter och klyftor  
och Everests väldiga topp.

Tag vingar, du fina,  
du skimrande barn af min själ,  
blif ej och förtvina \*  
som lyckans benådade träl!

Tag vingar och svinga,  
med sommar och solljus och doft,  
förklinga, förklinga,  
en ton är ej bunden i stoft!

Tag vingar och svinga  
förr'n trampad i gruset du dör,  
så högt, så att inga  
utaf mina suckar du hör!

## 21

Förtonande, veka röster  
från barndomens fabelland  
ett slumrande eko väcka  
i svärmarens bröst ibland.

Då blåna vidder ånyo,  
då höjas öar ur våg,  
en dimma af sällsamt vemod  
kring fjärdar och holmar låg.

Och ekot växer till hymner,  
som smälta i samljud hän  
långt, långt öfver speglande vikar,  
långt, långt mellan lummiga trän.

Det gamla och nya blandas,  
och saga med verklighet,  
tyst, tyst, du tör icke andas  
på alt hvad du eger och vet!

---

Hvilken form vår kärlek tar omsider,  
hur den krymper hop i kulna tider,  
hur den somnar bort i höflig aktning,  
hur den tär sig slut i sjelfbetraktning.  
låt oss aldrig ge en tanke åt!  
Har ej stunden makt att tjusa längre,  
har då himlen verkligt blifvit trängre,  
när två själar mera icke mäktat  
finna lifvets perla, lifvets äkta,  
och att tanklöst le åt alt försåt?



## 23

De komma, de fula tankar,  
de komma så mörka och bittra,  
de svärta hvar solglad utsigt,  
de svärta, förhåna och splittra.

De komma alt flera och flera  
och påstå sig vara så sanna,  
så sanna, som halfhetsmärket  
på människoslägtets panna.

De fastna vid dig och slita  
en mask från de älskade dragen;  
— att jag har varit en narr blott,  
det är ju klart såsom dagen!

Att jag som en dåre har jagat  
de aldrig famnade spöken,  
är lika tydligt som det att  
min verld igen är en öken!

Men alla de fula tankar,  
som plundrade dig så skändligt,  
de komma igen och plåga  
mig fege åter oändligt.

De komma och hviska ånyo,  
att du är så ren som dagen,  
och visa i dubbel fägring  
de kända, de älskade dragen.

De lemna mig först, då jag stammar  
bekännelsen om mitt lyte,  
att jag för min usla stolthet  
har gifvit dig dem till byte:

Att jag, för att stoiskt kunna  
din vägrade kärlek bära,  
har låtit världen få rövva  
af lifvet och dig all ära!

## 25

Och bar du än dubbelt högre  
ditt vackra hufvud i dag,  
och halkade dubbelt hånfult  
din blick öfver festgelag,

och flög såsom alla andra  
ditt öga mig vårdslöst förbi,  
och gaf du ock mig en glosa  
af bitande ironi,

så ser jag din högsta önskan  
att böja ditt hufvud ömt  
mot en, som ur ungdomens fullhorn  
en ädlare frukt har tömt,

så skönjer jag bortom hånet  
de älskliga, blyga drag,  
som engång lärde mig älska  
ditt bättre, fördunklade jag!

Om jag blott drömde, att du har sett  
på mig med blickar, som ingen,  
om jag blott drömde, att du har gett  
mig luft att lyfta på vingen,

om jag blott drömde att vi ha mötts,  
som två magnetnålar mötas,  
att du har dragits till mig och stötts,  
blott såsom älskande stötas,

om jag blott drömde, att ensamt du  
bar svar på alla de frågor,  
som kunnat spränga mitt bröst itu  
och tändt mitt sinne i lågor,

om jag blott drömde, att också jag  
fått bli en skatt för ett hjerta, —  
om jag försofvit min handlingsdag  
i ljusa drömmar och bjerta,

då är det bäst att jag tager lugnt  
mitt öde ur dina händer. —  
Du . . . kan ju se på mig litet tungt;  
förr'n du mot andra dig vänder!

## 27

Du möter ej gerna blicken  
som söker dig ofta och tidt,  
du anar de makter, som storma  
så vildt uti den och så fritt.

När tusende starka röster  
blott få i ett ögonkast  
sin lidelsefullhet tolka,  
— så blir det väl lite hvasst!

## 28

Jag hade min tanke vaggat  
till ro på en drömlå fjärd,  
tills alt, som mig tyngt och aggat,  
försvann ur min sommarverld.

Omkring mig i julidager  
låg lifvet sorlande gladt,  
och kärlekens drömda lager  
kring pannan min genius satt.

Jag visste förväl att stunden  
förgänglighet bar i sig,  
jag visste, att lagern var bunden  
af genier och icke af dig!

---

Trött vid all verlden  
förr den vise vände  
kosan mot öknen,  
ödslig utan ände.  
Ro åt hans tanke  
ensamheten skänkte,  
der eremiten  
späkte sig och tänkte.

Paradisets svunna  
fåfängt sökta fågring  
strålade der ur  
ökenqvällens hägring;  
syndens förbannelse  
kändes mer än dubbel,  
der han sin lifstid  
nötte under grubbel.

Älskade, du som  
paradisets svunna

fröjd bär i blicken,  
kan du mig ej unna  
ro i den öken,  
som ditt hjerta hyser,  
der jag i grubbel  
späker mig och fryser?



Nog anar du, hur jag sirat  
den verld, der du drottning är,  
nog anar du, hur jag virat  
min kärlek i kransarna der,

nog tror du mig kunna egna  
din skönhet en skyldig gärd,  
och nog så idylliskt hägna  
vår sirliga dockskåpsverld.

Men kunde ännu du förnimma  
hvar ton, som har ekat sig död,  
och kunde hvar känsla glimma,  
som falnat ner uti glöd,

visst ryggade du tillbaka  
och fattade blek min arm,  
visst skulle ackorderna skaka  
hvar fiber i jungfrubarm!

Visst skulle ditt löje krympa,  
om plötsligt du såge alt,  
hvad elden i ro fått stympa  
och vanställa tusenfaldt!

---

## 31

Nu vill jag glömma att du bröt,  
nu vill jag än engång  
mitt hufvud luta till ditt sköt  
och sjunga dig en sång.

Der skall jag tolka huru tom  
min verld är, skild från din,  
och vid din stängda helgedom  
skall sångarn öppna sin.

Jag har ett hopp, ett vanskligt ett,  
som du väl ej förstår,  
det enda jag ej öfvergett  
ifrån fantastens år.

Det hoppet skall jag fångsla i  
två strofer eller tre,  
med egen, tungsint melodi  
och eget, tungsint ve.

## 32

Och när du har vaggat mitt hjerta in  
i den ljufvaste lilla blund,  
visst borde du väcka det, vännen min,  
med en kyss från din varma mun!

Ett barn är det endast, ett litet, sött,  
som somnat i oskuld in  
af dagens larmande lekar trött,  
och du söfde det, vännen min!

---

## 33

Tror ej orden, tror ej blicken,  
tror ej vårdslöst lätta nicken,  
tror ej, att en nyck kan tömma  
jungfruhjertats varma gömma!

Tror ej, att ett ord som mördar  
mognat bland ditt hjertas skördar,  
tror blott, att den ej allvarligt  
tänkte på att det var farligt.

Det har händt hvar gång jag besökt dig,  
att jag släpat ett ymnigt förråd  
af de vackraste tankar och känslor  
för att profvas af hennes nåd.

En fann hos dig tycke, en annan  
utskrattades utan prut,  
och alla voro de sprungna  
ur den varmaste ungdom ut.

Dock var det ej altför många,  
som kommo inför din blick,  
ty tafatt jag fälde de flesta,  
förrän öfver din tröskel jag gick.

Nu vet jag förväl, att du anser  
mitt lager för känt och bekant,  
fast jag hvarje gång kunde visa  
en nyare priskurant.

Men ohjelpigt vid tröskeln jag fäller  
de raraste profverna ner,  
och tycker du så det är under,  
att jag aldrig just visar mig mer?

Hvad båtär det mig att samla  
mina tankar och känslor der?  
Du trampar ju ändå på dem,  
fast jag mycket högre dem bär.

Men om du i ensammanätter  
har sorger att grubbla på,  
har sorger, som splittra och tynga,  
och dem ingen ann' kan förstå, —

så glänta litet på dörren,  
det kan ju hända, att då  
de vackraste tankar och känslor  
der ute i väntan stå!

## 35

Jag ville föra en finhylt hand  
till tvenne läppar i feberbrand,  
jag ville se, hur en kyss kan bränna,  
jag ville se, hvad en hand kan känna.

Jag ville se om ej jungfrublod  
på kinden ginge i ebb och flod,  
jag ville se, huru pulsar jaga  
min kyss till hjertat, det unga, svaga.

Jag ville bara, men kan ej rätt,  
jag har ett tölpigt och blygsamt sätt,  
gif du din hand mig att tryckas bara,  
jag kysser ej — det har ingen fara!

## 36

Jag kunde dig aldrig fatta  
med älskarens djerfva hand,  
jag vågade aldrig tända  
din blod uti feberbrand.

Du var mig oändligt mera  
än festernas drottning blott,  
oändligt mera än alla,  
som korsat min väg och gått.

Och sjelf som vestalen kylig,  
du gaf mig ej ord, ej blick,  
men mera än ord och blickar  
du tvang på mig hvar du än gick.

Så ser jag en annan komma,  
en annan bättre än jag,  
men du har ej i hans tycke  
vestalens heliga drag.



Han vet ej, att du är ett väsen  
att famnas endast af en  
den vackraste skaldetanke,  
som nån'sin har lidit sig ren.

Det vet du ju sjelf ej heller  
och ville väl föga nog bli  
det luftiga idealet,  
som ingen griper uti!

Så står jag med händerna knäpta,  
med blicken mot jorden fäld,  
när trefoten ramlar i templet  
och släcker vestalens eld.

Tätt invid din sida, du blonda mö,  
har jag ofta sett skymta demonisk  
en sydlänsk flicka med kind af snö  
och en blick, så mörk och ironisk.

Hon har nickat så hemlighetsfullt och bekant  
och hviskat mig till förtroligt:

„Följ mig till min hemtrakt på Etnas brant,  
der blir lifvet oss dubbelt så soligt!“

Hon har andats på dig, så att du försvann,  
och jag kunde dig längre ej följa,  
hon har dragit mig sen med en blick som brann  
till den glödande barmens bölja.

Jag har sjunkit förlamad till fot och hand  
emot läppar, vulkaniskt heta,  
jag har sugit berusande sällhets brand,  
berusad och utan att veta.

Jag har sett henne hånle så segerviss  
och hört henne långsamt hviska:

„Jag är hämdens gudinna, är Nemesis,  
och jag kysser död åt det friska.“

Tro ej, att likt tusen andra  
jag ville dig fångsla, tvärtom  
vill jag öppna dig vida verldar,  
dit aldrig förut du kom.

Jag bräckte så lätt dina länkar  
af tyngande småsinthet:  
från smickret det tjocka sminket,  
från flärden dess mask jag slet!

Jag gånge dig luft att andas,  
luft, blånande, solig och fri,  
med strålände ungdomshelsa  
och jublande lifslust i!

Då skulle med skärpta blickar  
du mönstra de stora och små,  
då skulle jag sjelf förintad  
inför deras skärpa stå.

---

Föll ej under edert samtal  
en tanke på mig också?  
Du stälde min vän en fråga,  
som sjelf jag bort svara på.

Han talade mycket godt om  
min anspråkslösa person,  
det var nästan som om han haft brådtom  
att gifva mig sin mention.

Du lyssnade halft förvånad  
till min tillgifne, unge vän,  
din tanke om mig blef rubbad  
så obehagligt igen.

Det kommer i morgon en annan,  
som just icke vill mig godt,  
då måste din tanke justeras  
igen efter dennes mått.

Och likväl, hur än de försöka,  
så kunna de aldrig få  
mitt bästa och sämsta i dagen,  
dem råder du ensamt på!

## 40

Och verlden är stor och verlden är vid,  
omätlig till rum och omätlig till tid,  
och kunde jag alla dess under fatta  
och få den i frodiga tankar satta,  
så formade väl jag så härligt ett mål,  
som nå'nsin har gifvit en vilja stål,  
nog blefve jag stor väl och skördade ära —  
den skulle så näpet du hjälpa mig bära.

Jag bjuder ej ut min åder  
af tankar, af känslor och lif  
att tagas upp uti nåder  
som damernas tidsfördrif.

Jag ville få strängar att dallra  
melodiskt i mången själ,  
der sången för sig fått gallra  
en vrå der den klingar väl.

Jag ville ej kasta på vägen  
min bleknande kärleksdröm,  
jag ville ej stamma förlägen  
mina strofer till ditt beröm.

Och därför så ofta det skorrar  
en skärande ostämd ton,  
här icke du längre sporrar  
till renhet min inspiration.

Och därför så ofta det lyser  
ett Sahara landskap fram,  
der schakalen om nätterna fryser  
efter dagar af hetta och dam.

## 42

Förgäfves var det jag ville fånga  
i några rader, i några trånga,  
med rim och strängaste dumma meter  
min tankes fjermoste blåa eter.

Jag måste nöja mig med att fattas,  
mitt fjerma blå skall åt tanken skattas;  
synd blott, att du och det myckna kära  
aldeles icke vill trifvas nära!

## 43

Det är så godt att du aldrig  
vill fatta en verld som min,  
så godt att du aldrig sänder  
en tanke att irra dit in,

ty om den i dunklet stötte  
på någon af andarna der,  
visst gjorde de alt att belysa,  
hvad sevärdt derinne är.

Visst gjorde de alt att hålla  
besökarn för evigt kvar,  
visst skulle den gästen vålla  
en saknad för all min dar!



## 44

Du var mig mera nära  
än lyckan till sin graf,  
än tomhet är till ära,  
än tiggaren sin staf.

Du var mig mera nära  
än solsken blomman är,  
än den, som måste bära,  
till bördan, som han bär.

Du var mig mera nära  
än kärleken sin bikt;  
du var min ljusa, skära,  
försvunna vårdags dikt.

Om dina vänner försäkrat  
att min sångmö saknar logik,  
att hon är för hyperromantisk  
för en sansad och sund publik;

om så dina vackra ögon  
få hvila en ensam stund  
på mina sirliga strofer,  
halft kritiskt och halft i blund,

så slut dem då helt och hållet,  
låt drömmarnas genier få  
sitt skimrande, lätta guldstof  
fritt strö öfver båda två!

Hvad äro väl mina bilder  
och mina tankar också  
mot drömmarnas rika bländverk  
och tankarnas tummel då?

Tag du dina sunda vänner  
och säg dem, att deras logik  
alls ej fins i dina drömmar,  
— hvad gör den i min lyrik?

---

Det är bra sällan vi mötas nu mer,  
vi ha just intet att säga,  
och mötas vi, går jag i rännsten ner,  
som underordnade pläga.

Vi hade visst fordom en annan stig  
för våra själar att mötas;  
fast gatan var bred nog för dig som mig,  
vi gingo dit sällan att stötas.

Nu hålls min själ så förträffligt kvar  
uti sin skröpliga hydda,  
som om den hade sin ställning klar  
och alla gåtorna tydda.

Din måtte ha det ovanligt bra,  
trots alla forna strapatser,  
den har ju en boning som den bör ha,  
en perla ibland palatser.

Låt se blott att aldrig turisten får  
bakom gardinen som skyler  
se af förödelse något spår  
i loggior och vestibyler!

När qvällen kring fjerran skogar  
och vikar i aftonrödt  
en stämning, en obeskriflig,  
med dunkla konturer födt,

då dricker den splittrade anden  
naturscenens harmoni  
och njuter en sällspord helhet,  
halft verklig, halft svärmeri.

Hvar tanke får dubbel värme,  
hvert ord en djupare klang,  
och hvardagsmenskorna kring en  
få ideelare rang.

Men öfver det hela ligger  
en vemodig tvekan bredd;  
man är nästan brydd att visa,  
hur lätt man blifvit förledd.

---

Kom icke för nära till tjärnens brädd,  
det är svikande gungfly der.  
I mjukaste mossa är stranden väl klädd,  
men ingen, ingen den bär.

Från berget kan du här tätt invid  
lustvandra med blick och håg,  
och vagga din tanke i skogssjöns frid  
och lyssna till sorlande våg.

Och vågen skall hviska en sorgfull sagn  
ur dunklaste insjödjunp  
och locka dig långsamt ur björkars hägn  
dit ut på bergväggens stup.

Han känner din saga och tolkar den,  
som ingen den tolkat förut;  
du känner din hemliga sorg igen,  
din längtan förutan slut.

Och ungdomskärlek är vågen der,  
han speglar i sin kristall  
hvar skimrande fröjd, ett hjerta begär,  
och jordlivets lycka all.

Men kom ej för nära till tjärnens brädd,  
det är svikande gungfly der.  
I mjukaste mossa är stranden väl klädd,  
men ingen, ingen den bär.

Det felades mera ej mycket  
att få fulländad din bild,  
artistiskt jag träffat tycket,  
min möda var ej förspild.

Så skildes vi. Öfver staffliet  
sorgfälligt jag krusflor drog;  
jag ville väl låta bli'et,  
men hade ej styrka nog.

Det var mig så kärt att skåda  
de noggrant träffade drag.  
Ve öfver min fingerklåda!  
Jag tog till paletten en dag.

Jag målade djerft ur minnet,  
jag tecknade om din barm,  
du stod mig så tydlig i sinnet  
och jag blef alt mera varm.

En strålgans gaf jag din panna,  
jag stal från en bättre värld

ett uttryck, värdigt att stanna  
långt borta från synder och flärd.

Och drömmarna gåfvo en dager  
af skäraste poesi,  
en sådan, som aldrig man tager,  
och aldrig man andas uti.

Bakom dig en blånande strimma  
af skaldernas fabelland  
försjönk i en aftondimma  
vid böljesorl emot strand.

Och krusfloret ref jag i trasor,  
din bild skulle stråla fri,  
det täljde om sorgens fasor,  
dem känna ju icke vi.

Så möttes vi åter, men dubbel  
du måste mig alltid bli,  
när jag står försänkt i grubbel  
framför mitt gamla staffli.

Kom, ställ dig sjelf i mitt ställe,  
framför mitt gamla staffli —  
Är det blott ett tafvelskrälle,  
förderfvadt af poesi?



## 50

Långsamt som qvällskyn mister sin purpur  
der öfver milsfjärdens blänkande slätt,  
sakta som brisen somnar derborta  
långt, så att ögat ej skönjer det rätt,  
fjerran som ekot dör efter sista  
utdragna tonen af skärflickans sång,  
skall jag dig glömma, du, som gaf purpur,  
vårbris och toner åt lifvet engång!

---

